

B oiled ■ F rog ■ S yndrom ■

Anna:	<p><i>(heel groot op het achterdoek geprojecteerd)</i> <i>Ze zit achter een raam. Het regent. We horen de regen tegen het raam kletteren. Wat er zich achter haar is niet vast te stellen. We zien alleen een licht. Ze draait zich zo nu en dan om alsof daar een feestje of in ieder geval iets heel leuks aan de hand is waaraan ze wil deelnemen)</i> <i>Giechelig</i></p> <p>Hoi! Hallo zeg. Vanavond gaan jullie kijken naar het merkwaardige verhaal van Anna C. En C staat voor Christianszons. Wat belachelijk is want Anna is een dochter , geen zoon. En haar vader heette Paul. Duss.... Maar het is niet zo dat er drie Anna's zijn. Anna A, Anna B en Anna C. Dat wil ik maar even zeggen. N'jah. La' maar. En 'ehm... oh ja! Ik denk : terwijl jullie kijken moeten jullie misschien in het achterhoofd houden dat onze planeet, ja!? De aarde zeg maar, dat is als een school. Een leerschool. Voor zielen of zo. O.K.!? En net zoals op mijn vroegere lagere school bijvoorbeeld nu nog altijd kinderen zitten worstelen met letters en sommen, net zo zullen er op aarde altijd zielen zijn die nog maar pas zijn begonnen. Die dus nog ontzettend lopen hannesen met goed en kwaad. Alleen .... op aarde hebben we geen keurige klasjes. Alle leerjaren lopen door elkaar. Na jah ... Veel plezier</p> <p><i>Fade weg.</i></p>
	<p><i>Muziek! On The Nature of Daylight. / Max Richter</i> <i>Achterdoektekst.</i></p> <p>Doetinchem 2017 de wereldeconomie is in verregaande maten overgenomen door de Chinezen. Ook hier in Nederland staan aan het hoofd van vele bedrijven in China geboren Han chinezen die alleen het Mandarijns meester zijn. Kaderfuncties worden veelal ingevuld door perfect tweetalige kinderen uit Chinese restaurants. Vakbonden zijn aan banden gelegd. Sociale voorzieningen teruggeschroefd. Uiterst rechts is heeft de premier</p>

	geleverd.
	<p><i>We horen gesnik. Het licht gaat traag op. We hebben vier deuren op het toneel staan. Eén in de fond. Dat is de voordeur. Eén op Jardin. (Dat is links vanuit de zaal) en één op court (dat is de andere kant) En dan eentje nog rechtser, om een soort van keuken de evoceren. Er staat ook een tafel denk ik met drie stoelen of zo en een bank Anna zit snikkend te dweilen. Op haar knieën. Heel zielig. We horen een auto aankomen over grind. Hij stopt. Motor wordt afgezet. Twee deuren die dichtslaan. Anne zwiert de dweil emmer en rept zich dwars door de keuken van het toneel af. Deur achter gaat open. Adrienne en François komen binnen. In het Zwart gekleed. Ze komen van een begrafenis. Adrienne, dik en moeizaam te been; Ze heeft een grote klompvoet (zo'n dikke bolle zwarte bottine) met een dikke zool en ze gebruikt een omgekeerde golfstick als wandelstok Tjah! En wat doe je als je van een begrafenis komt.... Je hebt een hoop mensen gezien en gegeten het is half drie in de middag ... wat doe je nog met zo'n dag. We horen dichtbij op het dak of zo : een kraai. Beetje later, in de verte, een koe. Adrienne gaat met een verongelijkte kop aan tafel zitten zet haar hoedje met voile af. François gaat aan de borrel. Zet daar ook maar ergens een kast neer waar François een borrel uit kan halen ... En d'r hangt ook een raam los in de ruimte achter waar François door gaat staren zoals iemand staart als ie eenmaal z'n borrel heeft. Misschien zien we die koe wel voorbij komen ... (projectie? (weitje met een koe?))</i></p>
Adrienne	Heb jij dat nou nog gezegd tegen die baas dat wij die drager te kort vonden.
François	Nee hoor.
Adrienne	Waarom niet. Die kist hing helemaal scheef. Dat lijk is waarschijnlijk naar beneden gegleden, dat zit nu helemaal verfrommeld in een hoekje. Hebben ze 'm zo in de grond gepropt. Met z'n knieën in z'n mond.
François	Lijken zijn stijf Adrienne.
Adrienne	<p>Dat heeft er niks mee te maken. Het ziet er niet uit. En dan zal jij zeggen : 'dan gaan wij niet meer bij die man.' Maar wanneer hebben we nog 's een sterfgeval. En we hebben een verantwoordelijkheid, vind ik . Naar zijn volgende klanten toe. Mensen met een lijk in de familie zijn de meest kwetsbare doelgroep in onze samenleving. Overmand door verdriet, stommelen ze maar rond in een</p>

	<p>mist van tranen en ondertussen worden ze door die uitvaartindustrie genaaid als een pornoster.</p> <p>Je moet de dingen aankaarten. Hij moet die man niet ontslaan wat mij betreft. Die ene drager. Hij mag ook vier korte dragers in dienst nemen.</p>
François	Dan moet hij die drie lange ontslaan. Heb je helemaal een sociaal bloedbad
Adrienne	<p>D'r hoeft helemaal niemand ontslagen te worden. Hoe ben je nou toch bezig. De babyboomgeneratie staat vier rijen dik aan te schuiven, d'r wordt gestorven tegen een tempo dat de kisten niet aan te slepen vallen.</p> <p>...</p> <p>En ik vond de broodjes ook oudbakken.</p> <p>Trouwens.</p> <p>...</p> <p>Vond jij de broodjes niet oudbakken!?</p>
François	Ik vind oudbakken brood wel lekker. Met zo'n maag als de mijne. Ga je mij niet over horen piepen ...
Adrienne	<p>In principe zou ik ze daar op kunnen pakken weetjedat.</p> <p><i>(Anna komt op met thee en rijstwafels op een schaalje. Ze heeft gauw iets anders aangetrokken, ziet er meer uit als een serveerster nu)</i></p> <p>Zet hier maar neer. En hou op met dat gesnik. William was mijn broer. Daar heb jij helemaal niks mee te maken. Dat is werkelijk genant zeg, zo hard snikken voor iemand die niet eens hebt gekend. ... Schaam je!</p>
Anna	'Pijt me m'vrouw.
Adrienne	<p>Schaam je!</p> <p>...</p> <p><i>(tegen François)</i> Als er in een kontrakt sprake is van broodjes dan houdt dat in dat die dagvers zijn. Ik kan geloof ik wel een paar precedentes opdelven ... Voor de rechtbank van Joure in '94 geloof ik; daar had je een jubiliem met oudbakken brood. Als ik drie getuigen heb, hangen ze. Drie getuigen zijn voldoende. En dan kunnen ze die hele uitvaart terugbetalen. Ze hebben geluk dat ik nu al om kom van het werk.</p>
Anna	Was er verder nog iets tot uw dienst mevrouw!?
Adrienne	<p>Doe voor vanavond maar iets lichts. Kopje soep en en ... en ... 'n klein voorgerechtigetje of zo ...</p> <p>Wat ging je doen? Wat heb je uit de vriezer gehaald?</p>
Anna	Die kip.
Adrienne	Die kip?
Anna	...

Adrienne	<p>Welke kip. Ligt er maar één kip in de vriezer?</p> <p>Die kip.</p> <p>Of hebben we al onze diepgevroren kippen een naam gegeven? Heten ze plots Anita en Frans en Patrick? En heb je het nu over die ene die nog niet gedoopt is?</p> <p>Die kip. Waar slaat dat nu op : Die kip.</p>
Anna	Die meneer heeft doodgeschoten...
Adrienne	<p>Hè!?</p> <p>Heb jij een kip doodgeschoten?</p>
François	<p>Njaaaahh...</p> <p>Ik wilde gewoon 's een keerje iets raken.</p> <p>Ik weet niet waar die kip vandaan kwam. De hond zat er achteraan geloof 'k. En op een gegeven moment verschool die zich in dat hoekje achter de hortentia. En ik stond er maar een metertje vanaf met m'n geweer en ik had die ochtend nog niks geraakt. Een hele doos kleiduiven weggeschoten maar nog niks geraakt ...</p>
Adrienne	<p>Je moet de hond vastleggen.</p> <p>Dat is een waakhond. Die is er om aan te slaan als er ingebroken wordt. Daar hoeft ie niet voor los.</p> <p>Als hij de straat op loopt en hij doet een auto uitwijken die een moeder schept die midden in het beroepsleven staat met een kind waarvan kan aangetoond worden dat het een schitterende toekomst tegemoed gaat nou ... dan ben je nog niet jarig hoor vriend. Want ze pakken je. Zeker als ze weten dat je geld hebt.</p> <p>Bij De Biesheuvels was er vorig jaar dat paard toch losgebroken en onder die trein terecht gekomen en die zijn bijna uit hun landgoed kunnen vertrekken. Die schadeclaims jongen, van al die mensen in die trein die te laat waren overall waar ze moesten zijn.</p> <p>In plaats van thuis te blijven.</p> <p>Ik heb er gelukkig nog zeven heb uitgehaald die ergens naar toe beweerden te moeten waar ze niet verwacht werden.... .</p> <p>...</p> <p>Wat sta je daar nou nog Anna.</p>
Anna	Ik wacht.
Adrienne	Waarop.
Anna	U was een gesprek met mij aan het voe'en ehouw.
Adrienne	<p>En stop met dat huilen!</p> <p>Ik versta je niet eens meer. Voe-e ehouw ... Wat betekent dat? Voe-e ehouw.</p> <p>...</p> <p>Straks ga ik iemand anders in dienst moeten nemen. <i>(François af)</i> Ik mag toch verwachten van mijn personeel dat het zich een beetje verstaanbaar</p>

	<p>kan uitdrukken. Of niet? Ga ik nu te ver!? <i>(anna knikt)</i> Wat stond je daar dan te zeggen!?</p>
Anna	<p>VoeRen mevRouw. Ik zei dat u een gesprek met mij aan het voeRen was mevRouw.</p>
Adrienne	<p>Ik!? Ik praat tegen François. Daar hoeft jij toch niet bij te zijn. <i>(Pierre de tuinman komt uit de keuken met een bol buxus in een pot en verdwijnt er mee door de voordeur, Hij is opvallend groot (twee meter twintig of zo) en heeft een buik)</i> Ga maar staan luisteren aan de deur als je absoluut wil horen wat ik tegen mijn man te zeggen heb. Dat doet het personeel al sinds mensenheugenis. De brutaliteit tegenwoordig! De mensen kennen hun plaats niet meer.</p>
Anna	<p>Ik dacht dat u me ging zeggen wat ik moest doen met die kip ...</p>
Adrienne	<p>Welke kip?</p>
Anna	<p>Voor vanavond. ...</p>
Adrienne	<p>Daar trek jij een bouillon van en dan maak je ragout.</p>
Anna	<p>Dank u wel mevrouw. <i>(Anna af)</i></p>
Adrienne	<p>En haal de hagel d'r uit! Ik wil geen bolletje tegenkomen! Hoor je!? Jésés! <i>(Ze neemt een rijstwafel. Tegen François, ze heeft niet in de gaten dat die is weggegaan)</i> Nou goed. En dan gaan we nu eindelijk dat bedrijf 's een keertje verkopen zeg. Potverdorie! Emma is niet geïnteresseerd. En verder zijn er gaan erfgenamen of opvolgers godzijdank! Dus : verkopen die handel. Voor Emma een kind krijgt en van gedacht verandert. We kunnen d'r nog een flinke smak aan overhouden weetjedat!? William heeft er de kantjes wel afgelopen maar die revisor heeft me verteld dat de beheerraad de schade ontzettend heeft weten te beperken. En dat het in tegenstelling tot wat wij hier allemaal hebben zitten zeggen tegen elkaar een kerngezond bedrijf is met een vol order boek en een fabriek die op volle touren draait. Ik praat Emma wel om. We zitten alleen morgen nog met die stomme sollicitatie hoorde ik. William had nog een sollicitatie georganiseerd. We hadden die mensen moeten afbellen. Kan misschien nog. Hangen we 'n A4tje op de deur : 't Gaat niet door. Sorry hoor!</p>

	<p>Wil je thee!? <i>(Ze schenkt twee kommetjes uit)</i> Ik denk gewoon : Weg d'r mee! Vind je niet François!? Niet sentimenteel gaan doen over die 264 jaar dat de familie Berkema in de keramiek zit. Zo iemand als papa vind je toch niet meer. In de oorlog ... dat vertelde mijn moeder altijd, kwam d'r op een gegeven moment zo'n kommandant van de SS binnen, weetjewel. Ze gingen onze fabrieken plat gooien, zei die, hij had zijn voeten niet geveegd, de parket zat onder de modder, als of hij wilde laten zien dat het hem ernst was met die bombardementen. En toen kwam er ook nog een soldaat, geloof ik, vers van 't front met zijn jas vol brandgaten en bloed, die kwam iets afgeven. Ook met z'n poten vol slik. En papa die zat daar maar. Heel rustig in zijn thee te roeren. Klengeldeklengeldekleng. En toen zei die tegen die Duitser 'Luister u nou's hier kommandant, een porseleinfabriek heeft grote ovens. Wij kunnen daar ook broden in bakken. Of hammen. Hele koeien als U dat zou wensen ... Wat eten uw soldaten nu. Van dat ouwe zwarte brood uit Duitsland. Taai als asfalt. Denk 's na. Daar kan je ze toch niet op laten vechten. Laat die fabrieken staan, U moet zichzelf niet in voet schieten. 's Middag zijn die Duitsers zelf de modder van de parket komen halen ... . Zo was papa. Hij woog drieënvijftig kilo, maar de oorlog had geen vat op 'm. En dan in vierenzeventig ook, toen de serviesgoedmarkt instortte waren wij al drie jaar eerder overgestapt op tegels. <i>(François komt weer binnen en loop naar de voordeur terwijl hij handschoenen aantrekt (eventueel heeft hij ook een geweer bij))</i> Waar ga jij naar toe?</p>
François	<p>Nog'n beetje knallen. <i>(François af)</i></p>
Adrienne	<p>François alsjeblief.</p>
François	<p>Heb je migraine!?</p>
Adrienne	<p>Ik heb thee voor je uitgeschonken.</p>
François	<p>Dan doe 'k wel iets anders. Maar 'k moe bewegen. <i>(François af door de buitendeur)</i></p>
Adrienne	<p><i>(zit een tijdje met niks om handen voor zich uit te staren. Ze eet een rijstwafel, pakt zij de tafelbel en rinkelt er mee)</i> <i>(Anna op)</i> <i>(Op de theespullen wijzend)</i> We zijn klaar.</p>
Anna	<p>Jazeker mevrouw.</p>
Adrienne	<p><i>(Moeizaam af)</i></p>

	Ik ga effe een half uurtje liggen ja. Ik wil straks nog naar het kantoor.
Anna	<p>Jazeker mevrouw. <i>(Gaat zitten. Drinkt de thee op die voor François was uitgeschonken)</i> <i>(tegen het publiek)</i> Weet je wat ik zou willen!?</p> <p>Ontsnappen. Niet uit deze situatie of zo. Meer in het algemeen : Ontsnappen. Een mens die uit een bepaalde situatie weg wil. ... Die heeft het niet begrepen volgens mij. Je komt toch weer in een andere situatie terecht. En die is misschien prettiger dan degene waar je eerst in zat maar dat is daarom niet beter. Ga je je weer hechten. En daar wennen we dan aan. Zijn ze niet meer prettig. Gaan we naar andere dingen verlangen waarvan we denken dat ze prettig zijn . En dat houdt niet op. 's Eindeloos En ik zou los willen kunnen komen, zie je, uit ... hoe moet ik dat zeggen ... uit dat mentale gebied waar we in zitten als mens. Niet dat verdriet van nu. Dat gaat vanzelf wel voorbij. Maar ... de betrokkenheid met alles. Snap je!?</p> <p>Ach ik zit te wauwelen. ... Ik ben voortreffelijk opgevoed, weet je. Mijn beide ouders ware pedagoog. Dus daar kan het niet aan liggen. Ik was hun enige kind. Ik moest dus lukken qua mens. Anders klopten hun theorieën niet. Maar hun theorieën klopten wel Ik ben niet ontevreden, snap je ... . Ik zou alleen weg willen. Naar een hoger plan of zo. In mijn hoofd zeg maar ... Soms heb ik dat al een beetje. Dan denk ik niet : 'Ik heb verdriet' maar 'mijn lichaam is verdrietig.' Of 'Er is verdriet' zoals ' Het regent buiten'. Maar zelf ben ik neutraal, snap je!?</p> <p>Als het regent wordt je lichaam nat. Maar jij niet. Vanbinnen kan je niet nat worden. Toch!?</p> <p>Zukke dingen. Maar die durf ik nauwelijks hardop tegen iemand te zeggen... U hoeft niet naar me te luisteren. Ik ben een heel raar meisje volgens mij. <i>(de deur achter gaat open Anna spurt met dienblad de keuken in.)</i></p>
Emma	<p><i>(Komt op door de deur in de fond samen met de tuinman die haar koffer draagt)</i> Na jah ... Niks aan te doen. Dan ga ik gewoon weer weg zo gauw mogelijk. Koud is het hier zeg.</p>
Pierre	<p><i>(Pierre is de tuinman. Die hebben we dus daarstraks al zien overlopen.)</i> Dat is maar een minder dagje tussendoor. Gister was het hier 19 graden.</p>

Emma	<p>19! Ik ben 32 gewend. Ik dacht dat ik omkwam. En vroeger kweekte ik elk jaar een jasje van vet in de winter. At ik dagelijks een stapel ambachtelijke boterhammen met pink dikke lagen roomboter en pindakaas en krenten. Liep ik te waggelen als een zeehondje tegen dat het lente werd. Heb ik nu al drie jaar niet meer gehad. Ginder eten we maar één keer per dag.</p>
Pierre	Ik zal even kijken waar iedereen zit.
Emma	<p>Nee, nee. Laat maar ... Ik ga even op de bank liggen hier. Ze vinden me vanzelf wel.</p>
Pierre	Zal ik een deken voor je halen?
Emma	<p>Ik heb naar 'No way back' zitten kijken op 't vliegtuig. Ken je die!? Met Angela Burns en Ben Dinofrio.</p>
Pierre	Ik kijk geen films.
Emma	Wat kijk jij dan?
Pierre	Wielrennen.
Emma	Ronde van Colombië, volg je die!?
Pierre	Colombië.
Emma	Op 't internet. Vuelta a Colombia?
Pierre	Nee
Emma	N'jah! Dan zijn we uitgepraat.
Pierre	<p>... Ben U al getrouwd ondertussen. Heb je kinderen!? Of mag ik dat niet vragen?</p>
Emma	<p>Jawel je mag alles vragen. Nee ... Ik denk niet dat ik kinderen ga nemen in dit leven. Adrienne wordt helemaal gek denk ik. Een nieuwe erfgenaam. Soms speel ik wel me de gedachte hoor. Dat ik er eentje adopteer. Of ik laat 'n ei bevruchten ... Vraag ik aan al mijn vrienden een kwakje. Roer ik die allemaal bij mekaar. Gooi ik een eitje van mij d'r bij. Kijken wat er uit komt. Hihi ...</p>

Pierre	Verontschuldig mij mijn brutaliteit maar ... daar heeft Adrienne toch niks mee te maken.
Emma	Jawel want die wil een fonds Zoals Nobel.
Pierre	En fonds?
Emma	Ja die wil graag dat na onze dood, de rente op het familiekapitaal als prijs wordt uitgekeerd voor het een of andere Cultuur- of schrijfding... weet ik veel. Haar idee van onsterfelijkheid. Maar dan moeten d'r niet te veel erfgenamen meer komen natuurlijk. Liefst geen enkele ...
Pierre	Ik wil je wel bevruchten.
Emma	<i>(verbijsterd)</i> Wat zeg je!?
Pierre	Niks.
Emma	Jawel. Je zei iets. Over bevruchten.
Pierre	N'jah Ik denk nog wel 's aan vroeger, bedoel ik
Emma	Vroeger.
Pierre	Vroeger ja. We hebben toch 's 'n keer...
Emma	Wat.
Pierre	Iets gehad.
Emma	Wij!?
Pierre	Ja. Je bent 's in de stal geweest Toen we twaalf waren of zo ... .
Emma	En toen.
Pierre	Hebben we gezoend.
Emma	Is dat zo!? ... En daar denk jij nog aan!?

Pierre	... Ja.
Emma	Ik ben in de stal geweest zeg je!?
Pierre	Ja.
Emma	Dat zal dan gewoon... . Ik wilde 's 'n keertje gezoend hebben waarschijnlijk. Twaalf zeg je?
Pierre	Ik was bijna dertien en jij elf. Je had dat blauwe jurkje aan ...
Emma	Blauw ?
Pierre	Ja maar O.K. Dan was het niks. ... Toch? Ik ga 'n deken voor je halen.
Emma	Nee blijf. En vertel. Nog effe gauw ... Hoe is het hier. Straks komt iedereen binnen en ik weet nergens van. ...
Pierre	Gewoon.
Emma	Wat gewoon!? Gewoon klote zoals altijd bedoel je dat.
Pierre	eh jah.
Emma	Hoe gaat het tussen François en Adrienne bijvoorbeeld ...
Pierre	Mevrouw, ik behoor tot het personeel. Discretie is mijn belangrijkste eigenschap ... Discretie en loyaliteit ... ik kan de tuin laten verpieteren, daar zal ik niet op aangesproken worden, maar als ik verhalen ga rondstrooien ...
Emma	Vertel dan over het personeel.
Pierre	Dat is weg. Ik ben hier alleen nog met Anna. Alle anderen zijn weg. De paarden zijn weg. De stalmeester. De somellier. De saucier .... D'r worden ook geen banketten meer gegeven ...
Emma	Wie is Anna.

Pierre	Die is hier sinds '15. Ik doe de tuin en zij het huis en de keuken. En dat is het.
Emma	Oh.
Pierre	En de fabriek draait heel erg stroef, geloof ik ....
Emma	François en Adrienne hebben natuurlijk niet veel zo meer met die fabriek. Als je dochter door een inpakmachine doormidden wordt geknepen ....
Pierre	Meestal als er een kind sterft kunnen de ouders het niet meer bij mekaar uithouden ... . Dit hoor ik eigenlijk allemaal niet te zeggen maar zij doen het zo voortreffelijk, vindt ik. François is zo geduldig met Adrienne.
Emma	Het was ook niet François z'n kind ...
Pierre	Wat zeg je!?
Emma	Oh dat wist jij dat niet.
Pierre	Nee. En ik geloof ook niet dat ik dit gehoord heb. François was altijd ... . Dat was echt vader en dochter. Toen Alice de eerste keer ongesteld was kwam hij hier met een bosje bloemen aan weet ik nog en toen moesten ze alle twee lachen. Hij was altijd zo leuk met haar.
Emma	François is leuk met iedereen. Maar hij kan geen kinderen krijgen. En Adrienne is een keertje ontzettend van de bilnaad gegaan met een eh ... dirigent geloof ik ...
Pierre	Adrienne!? Ik heb hier uiteraard geen mening over maar ehm ....
Emma	Toen was ze al getrouwd met François.
Pierre	... dat is nou wel de laatste van wie je zou denken dat ze zich met zulke dingen inlaat...
Emma	Dat is geen kwestie van inlaten, Pierre, je vraagt daar niet om, een verliefdheid, dat komt in je leven binnengebrosen , dat is als een stier jongen , dat komt dwars door de muur, Bham! Daar staat ie te snuiven midden in je privégebied.
Pierre	Gaat dat zo!?
Emma	Ja.
Pierre	Wow ...

Emma	... heeft ook met je verleden te maken ... In de psychologie noemen we dat verdrongen persoonlijkheden en die worden dan geactiveerd ....
Pierre	Nou die heb ik dan niet waarschijnlijk.
Emma	Dan heb jij goeie basis Pierre. Wees blij.
Pierre	Ik zou nochtans wel 's prettig vinden denk ik dat er 's een stier binnenbreekt, en zo'n verdrongen persoonlijkheid weer naar adem gaat happen
Emma	Stresserend, hoor. Hangt samen met wat je vroeger te kort bent gekomen. Hoe dieper je bepaalde aspecten van je persoonlijkheid hebt weg moeten steken van je ouders en van jezelf; hoe groter de kracht waarmee ze op een gegeven moment tevoorschijn kunnen springen. Dat is als een voetbal die je onder water probeert weg te moffelen ...
Pierre	Mijn ouders waren grijs, mevrouw. Grijs als muizenpels. Voor mijn vader hier op het landgoed kwam werken, woonden wij in Hoorn op de dijk. Als je daar 's ochtends de gordijnen opentrok dan zag je één en al grauwigheid, het hele jaar door. Grauw was de lucht. En het water evenzeer. Je zag niet waar het ene op hield en het andere begon. Alles was egaal grijs. De mensen werden allemaal kierewiet daar. De mensen die in die huizen op die dijk probeerden te wonen. Werden helemaal gek van de depressiviteit. Die huizen werden ook aan één stuk door verlaten door iedereen. Die huurprijzen deden niet anders dan zakken. Daarom bleven mijn ouders. Ik ben opgevoed met een uitkering, snap je? Die panden naast ons stonden te verpieteren. Ik heb nooit een buurjongetje gehad of zo hoor ... om mee te spelen
Emma	Hoorn.
Pierre	En ik heb dat nog in me weet je. Dat door en door sombere ... Dat egaal grijzige ... 's heel moeilijk om een vrouw te strikken als je zo bent ...
Adrienne	<i>(Adrienne op vanuit de slpk.)</i> Oh je bent d'r eindelijk. <i>(Pierre af door de keukendeur)</i> Ik dacht al dat ik wat hoorde. <i>(Ze omhelzen elkaar niet. Adrienne gaat weer aan tafel zitten en Emma zet zich recht op de bank.)</i> Je bent te laat. Hij is al begraven.

Emma	Ik weet het. Het spijt me.
Adrienne	Het lijkt me vooral erg voor jou. Je eigen broer.
Emma	Zit daar maar niet over in ... Ik draag 'm in mijn hart. Ik heb een hoop goeie herinneringen. Ik heb niks met erediensden en gedenktekens en ... als ik bij het graf van papa sta ook dan denk ik altijd: Wat is dit!? Wat doe ik hier. Zo'n steen in het gras en dat is dan je vader waar slaat dat nou op .... Maar ik was wel graag eerder gekomen; had ik kunnen helpen met ... Adressen schrijven. Doodsbrieven ... uitnodigingen.
Adrienne	Jij hebt goeie herinneringen, zeg je
Emma	Ja toch! William was toch ontzettend geestig. Ik heb altijd erg om kunnen 'm gelachen.
Adrienne	Wij niet de laatste jaren.
Emma	Nee?
Adrienne	Emma. Hij is opgescheept door een pikdorser. Hij lag in een veld zijn roes uit te slapen.
Emma	Ik dacht dat ie na een slepende ziekte.... Dat het die kanker was.
Adrienne	Ja jij wil geen mobieltje ... dan weet je van nergens van.
Emma	Er is geen ontvangst waar ik zit.
Adrienne	.... dan weet je alleen wat mensen in doodsbrieven schrijven. Dat is het officiële verhaal. ... voor zo ver wij hebben kunnen achterhalen is ie straalbezopen onder een hoer gestorven, en hebben ze 'm in een veld gedumpt. Die pooier waarschijnlijk. En dan de ochtend nadien is daar die pikdorser overheen gegaan.
Emma	Arme William.
Adrienne	Hij had allerlei rotzooi in z'n bloed, fetamine en en en .... nog vanalles. En hij is gestikt.

	Z'n krop zat vol kots.
Emma	Ach gossie ...
Adrienne	<p>Ja gossie ... We hebben nogal wat met 'm doorgemaakt hoor de laatste jaren. Auto's in de prak gereden, mensen in elkaar geslagen. Ik moet zeggen ik ben opgelucht Emma. Nu kunnen we d'r misschien eindelijk een streep onder trekken. Ik raad je trouwens aan die erfenis te weigeren. Dat heb ik ook gedaan. Want dat is één bodemloze schuldenput. Ik kan dat wel voor je regelen als je wil. Voor straks die curator in die boeken gaat kijken ... En zorg er ook maar voor dat je zo gauw mogelijk van die aandelen afgeraakt. Want die kunnen straks bij het oud papier. Praat maar 's met François. Wij mogen dat officieel niet weten maar ik heb via via inzage gehad in de nalatenschap ... Ik kan je verzekeren als je die erfenis accepteert dan gaan zelfs je achterkleinkinderen nog moeten afbetalen. William is zeven jaar voorzitter geweest van de beheerraad. Maar hij verscheen niet op die vergaderingen. Of hij was stomdronken, en dan ging hij iedereen uitlachen. Of hij wilde zijn handtekening niet zetten. Zo geestig vonden wij dat allemaal niet hoor. <i>(zucht)</i></p>
Emma	Een mens doet nooit zo maar ... wat hij doet. Daar is altijd een reden voor.
Adrienne	Hm!?
Emma	Nou nee daar gaan we het niet over hebben Adrienne. Want dan krijgen we ruzie en daarvoor ben ik niet gekomen. We denken daar verschillend over.
Adrienne	Ik weet niet wat daar verschillend over te denken valt. Als iemand er een puinhoop van maakt. Als afspraken en overeenkomsten en regels geen vat op 'm hebben.
Emma	Dan is dat een uitdaging om misschien uit een ander vaatje te tappen. Niet proberen iemand vast te pinnen op jou regels. William had een hekel aan regels, als kind al.
Adrienne	Jij zit in Zuid Amerika! Wat weet jij daar nou van.
Emma	Ik werk met slachtoffers van gijzelingen. Wij doen traumabehandeling.
Adrienne	Je bent gaan lopen. Je hebt je verantwoordelijkheden en je leven ontlopen.

	<p>En dan ga je het ergens anders prettig zitten hebben. Eerst zat je bij die straatkinderen in dat Napels. Kreeg je een heftige relatie met een ontzettende Italiaan. Ben je naar Zuid Amerika gevlucht. Daar krijg je straks ook problemen en dan ga je naar India en dan ga je naar Afrika. En zo hump jij als een konijn de hele wereld rond. En overal ga jij uit een ander vaatje tappen maar d'r komt precies hetzelfde drankje uit.</p> <p>Ander vaatje tappen.</p>
Emma	<p>...</p> <p>Ik ben gekomen om waar ik kan van dienst te zijn Adrienne. Niet om verwijten te krijgen of ruzie te maken. Rustig nou maar ... .</p>
Adrienne	<p><i>(François komt binnen met een tennisracket)</i></p> <p>Dat vind ik goed en dat waardeer ik ook maar we gaan de dingen hier niet anders noemen dan ze zijn.</p>
François	<p>Emma!</p> <p>Mijn lieve schone zus Emma Berkema. Ben je d'r eindelijk.</p> <p><i>(Ze spring in zijn armen)</i></p> <p>Ik heb je gemist.</p>
Emma	<p>Hoi François.</p> <p><i>(Doelend op het racket)</i></p> <p>Heb je gewonnen!?</p>
François	<p>Nee ik speel tegen die muur achter het schuurtje en daar kan ik het niet van winnen. Die is heel slecht gemetst dus knalt alles terug in de meest onbegrijpelijke richtingen ...</p> <p><i>(rinkelt de bel / Anna meteen op)</i></p> <p>Breng 's 'n kan water en paar glazen liefje. <i>(hij gaat ook op de bank zitten)</i></p> <p>Zo! En ik hoor dat je Adrienne zo ver hebt gekregen dat ze iets waardeert ...</p> <p>Dat hoorde ik je toch zeggen schat. 'dat waardeer ik' ....</p>
Emma	<p>We hadden het over William.</p> <p>En dat ik daarover geen ruzie wil.</p>
François	<p>Dat is een voortreffelijk uitgangspunt.</p> <p>Laten we ons daar op toeleggen. Geen ruzie over William ...</p>
Emma	<p>En ...</p> <p>Hoe gaat het met de wereld, beurstechnisch ...</p>
François	<p>Beurstechnisch is de wereld een ramp Emmaatje ...</p> <p>Dat moet zelfs tot in Zuid Amerika zijn doorgedrongen.</p>
Emma	<p>In de sloppewijken van Bogotà is niemand met de beurs bezig.</p> <p>Ik kom hoe langer hoe vaker mensen tegen die twee of drie dagen niet gegeten hebben.</p> <p>Het basisvoedsel is onbetaalbaar. ...</p>

François	Toch niet jou mensen.
Emma	Nee met wat jij stuurt kunnen we heel veel doen ... Maar je kan niet een heel land. ...
François	Dat koolzaad nog steeds en die soja. Biobrandstof. Daar valt eenmaal meer mee te verdienen dan met tarwe of rijst. Ben blij dat ik geen boer ben weet je dat. Langs de ene kant staat daar zo'n arme sloeber van bij jullie zijn lege bordje op te houden, en langs de andere kant heb je zo'n achteloze van bij ons, bereid om je duizend maal meer te betalen zo dat hij z'n SUV kan voltanken. En daar moet je dan tussen kiezen als boer.
Adrienne	Ik zou ook wel 's twee of drie dagen niet willen kunnen eten ... Ik ben veels te dik. Maar ik moet eten. Voor m'n zenuwen. In Zuid Amerika hebben ze geen zenuwen. D'r is niet eens telefoon ...
François	En dan de vleesindustrie. Daar gaat veel soja naartoe. Ook al is Europa inmiddels voor 83% vegetarisch d'r komen nog dagelijks Chinezen bij die ineens een biefstukje kunnen betalen, Brazilianen, kipfiletjes ...
Emma	Bij ons is er een hongersnood. Maar eentje die niet te filmen valt. Eén maaltijd om de zo veel dagen , ga je niet van dood, je kan dat niet fotograferen de gevolgen daarvan, geen wervende oedeembuikjes of apathische moeders die met een lijkje door een vluchtelingekamp zwerven ...
François	De waterstof auto is ook niet geworden wat we d'r van gehoopt hebben met al die ongelukken in tankinstallaties. Dus we blijven olie tutteren.
Emma	Honger maakt initiatiefloos. Je ziet het aan de kinderen. Die zitten maar een beetje te staren in hun schoolbanken en d'r dringt niks tot ze door van wat je ze probeert te leren. En die ouders blijven ook bij de pakken zitten.
Adrienne	Zukke dagen heb ik ook, dat ik zo maar een beetje zit te staren en dat niks tot me doordringt. Hoef je geen honger voor te hebben.
François	Nou ja.... Ik verdient nog als slijk.
Emma	Oh!?
François	Tegenwoordig concentreer ik mij op de provincie ... Daar zijn de mensen nog stom genoeg. In de randstad zijn ze te bijdehand sinds het begin van de crisis. Maar mensen uit de Gelderland of Twente, Zeeland ... En daar hebben ze geld jongen. Daar worden de biefstukken gekweekt. En de filetjes. Daar gaat het sojameel naar toe. En die lui zijn te bewerken. Laat ik ze eerst wat

	<p>verdienen en dan later bel ik nog een keer op en dan zeg ik bijvoorbeeld: 'Voor wie snel is heb ik zeventuizend aandelen in één of ander dingetje' en dan gooi ik de hoorn neer. Of ik zet het op hun voicemail. Wat voor dingetje dat doet er nu niet toe, je kan telefooncellen in de Hymalaya aan de man brengen als je d'r maar bij verteld dat het aandeel als een raket de hoogte in schiet ... dan reageert natuurlijk niemand want daar krijgen ze de tijd niet voor. <i>(Anna komt binnen met water en glazen, op het dienblad staat een omslag tegen de waterkan. Ze schenkt water uit en verdwijnt weer. Adrienne pakt als ze weg is de omslag en maakt 'm open)</i>Maar dan bel ik zo iemand opnieuw op, half uurtje later of zo en dan wil ik ze wèl aan de lijn. '... Ja hij zit op het land' hoor ik dan. Roep ik: 'ga 'm dan halen, godverdomme' moet ik soms twintig minuten aan die telefoon hangen, hoor ik de koeien brullen op de achtergrond weetje... Komt zo'n Tjebbo, of zo'n Teun hijgend aan het toestel ... wil die vertellen wat ie aan het doen was, (ge-hak-selde mais inkuilen of zo iets stompzinnigs ...) maar dan onderbreek ik 'm meteen want ik wil dat niet horen, dan zeg ik : 'Gerben ik ga je uit m'n A map zwieren weet je dat!. - Ik heb helemaal geen A map maar dat weet hij niet.- Ik zeg Ik ga je uit mijn A-map zwieren. Ik heb je een half uur geleden gebeld. Ik zit alles voor je tegen te houden en jij reageert niet. We zitten in de shortselling Gerben ... dat komt op minuten aan. Waar ik je daarstraks voor gebeld heb, dat aandeel is inmiddels drie kwart euro gestegen ...</p> <p>Dat wil dus zeggen dat je 7,5duizend euro niet hebt die je wel zou gehad hebben als je daarstraks voor 10 duizend had ingetekend. En ik zit hier ook naar mijn bonus te fluiten. Dat doe ik omdat ik je graag heb maar dit is geen manier om vriendschappen te onderhouden dat snap je toch!' En dan gaat zo'n man voor de bijl, snap je, je verkoopt 'm voor een paar mille een zakkend aandeel, steekt de bonus op zak en verwijt hem nadien dat hij te lang gewacht heeft ... en dat ie volgende keer beter naar je moet luisteren.</p>
Emma	<p>Da's oplichterij. <i>(Adrienne belt Anna opnieuw)</i></p>
François	<p>Nee hoor. Het is volkomen legaal. Ik wordt ontzettend op de vingers gekeken door die lui van de beurscommissie. Bovendien : het hele leven bestaat uit oplichterij. Zelfs in de natuur. Zo'n wandelende tak. En ik pomp het ook terug de wereld in, dat weet je. En niet alleen via jou. Ik zie mezelf eerder als een Robin Hood Ik vermaak me gewoon. Met de hebzucht van anderen. Da's leuk ...</p>
Emma	<p>De wandelende tak doet het om zich te verdedigen.</p>
François	<p>Eh Emma doe niet zo ongezellig. De zeeduivel dan.</p>
Emma	<p>Die ken ik niet.</p>
François	<p><i>(Anna komt binnen met een schaal aardbeien en een kom slagroom)</i> Of de tijger waarom heeft die strepen denk je. Waarom is een tijger niet knal</p>

	oranje en heeft ie geen zwaailamp met een sirene die begint te loeien als ie gaat aanvallen. Waarom probeert ie d'r uit te zien als een graspol.
Adrienne	<i>(In Anna Haar rug. Doelend op de envelop die ze zonet heeft open gemaakt)</i> Wat is dit!?
Anna	Ik wilde een gesprek.
Adrienne	Waarover?
Anna	Ik wilde apart een gesprek. Met u. Als het rustig is en we even tijd hebben.
Adrienne	Waarover?
Anna	... Kan ik niet zeggen.
Adrienne	Je kan toch wel iets zeggen.
Anna	Het is in verband met Antony.
Adrienne	Je zoontje.
Anna	Hm-hm
Adrienne	Wat is er met 'm?
François	Laat... doe nou toch ... vraag haar morgen even op het bureau te komen of zo ... Ze wil niet dat wij d'r bij zitten.
Adrienne	Nou ja . Ook goed maar ik weet niet wat er zo belangrijk kan zijn in verband met Antony.
François	Nee dat kan je inderdaad niet weten lieverd. ...
Pierre	<i>(Komt binnengestormd en vraagt met gebogen hoofd)</i> Kan er misschien iemand komen helpen. Alle kippen zijn los. <i>(Iedereen staat recht en verdwijnt door de voordeur ...)</i>
Adrienne	<i>(Terwijl ze naar buiten lopen)</i> Hoe kunnen die kippen nou los ...
François	D'r zit waarschijnlijk een hele slimme bij die haar hersentjes gebruikt, die heeft nagedacht over het slotje en de knip ...
Emma	In Colombië is er een spreekwoord.

	'Wie je achter de kip aan zit komt misschien ten val, maar de kip wordt altijd gepakt.'
Adrienne	Dat lukt dan toch nog, ondanks de honger; stomme spreekwoorden te verzinnen.
	<i>Anna haalt de glazen weg brengt ze naar de keuken... Er wordt gemorreld aan de voordeur. De deur wordt traag opengeduwed. Joachim komt voorzichtig binnenkijken. Anna kom weer binnen met een doekje om de tafel schoon te vegen en ziet dat ...</i>
Joachim	<i>Zijn blik kruist die van Anna Ssssst.</i>
Anna	Wat doe jij hier.
Joachim	Ik moet hier zijn ...
Anna	Dat kan niet. Jij mag hier zelfs niet zijn van de rechter.
Joachim	Anna.
Anna	Ik bel de politie. <i>(terwijl zij nummers intoetst in haar mobieltje)</i>
Joachim	Ik ben hier niet voor jou.
Anna	Te laat.
Joachim	En ik wil wel mijn verontschuldigen... .
Anna	Jij moet mij met rust laten. Punt. Jij moet mij wettelijk met rust laten.
Joachim	Dat doe ik. Ik ben hier niet voor jou. Ik ben hier voor iets heel anders. Waar jij niks mee te maken hebt. Ga rustig naar de kamer hiernaast, dan blijf ik hier en dan laten we mekaar met rust. <i>(zij gaat de keuken in)</i> En als je je d'r ooit toe geroepen voelt dan zou ik het wel prettig vinden om ergens een kopje thee met je te gaan drinken. Bij wijze van afscheidssssssss... ceremonie zeg maar. Gewoon om 's uit te spreken dat we mekaar niks kwalijk nemen. ... Jij bent zo maar weg gegaan Anna, van de ene op de andere dag. Zonder bericht, geen verklaring. Als ik bel worden telefoons neergegoid. Stuur je de politie op me af.

	En ik zit daar met wat ik voor je voel!?
Anna	Niks mee te maken.
Joachim	Jawel, je hebt het gevoed Je hebt het 'n tijdlang gevoed.
Anna	Ik wist toen niet wie je was.
Joachim	Dat weet je nog steeds niet.
Anna	Ik moet gewoon niet met je praten. Ga weg. <i>(en stop het mobieltje terug in haar zak)</i>
Joachim	... Ik heb je boeken zitten lezen weet je dat. ik begrijp wel wat je bezielt, denk ik. Dat begreep ik vroeger niet.
Anna	... Het is de chemie tussen ons, Die is onbeheersbaar.
Joachim	Dat is net de opdracht. Daar mee leren om gaan. Met wat de ander in ons te weeg brengt. Gaan lopen is zinloos Anna.
Anna	Je bent een dief.
Joachim	Niet waar dat zou impliceren dat ik mij iets van iemand anders toe-eigen. , En ik vind het idee dat 'iets' aan 'iemand' 'toe-behoort' belachelijk. Dat maakt mij nog niet tot een dief. Bezit is een concept. Een afspraak. In werkelijkheid bezit niemand iets. Als we sterven houdt bezit op. En wat doe ik nu concreet!? Een beetje rommelen met een OVchipkaart.
Anna	Dat is dingen ontvreemden. Dat moet je niet doen. Dat tast mijn morele milieu aan.
Joachim	Jou morele milieu. Anna, ik wordt zo moe van dat begrip.
Anna	Ik vind het belangrijk om zuiver te blijven. Te proberen. Voor mezelf. Proberen! Geen dingen zeggen die niet waar zijn . Geen dingen nemen die niet van mij zijn. Gewoon om te zien wat het oplevert. Waar het me brengt. Jij ontvreemdt dingen.

Joachim	Precies! Ont-vreemden. Het was dus in eerst instantie 'vreemd.' Het hoorde niet bij de eigenaar.
Anna	Wat zeg je nu ... Ont-dooien wil niet zeggen dat we het in eerste instantie al gedood was Of ont-waken. Wil niet zeggen dat het waken ophoudt.
Joachim	Bij Ont-rafelen waren er wel rafels. En er zijn vlekken voor je kan ont-vlekken. Ont-luizen! Moe' je maar's proberen als er geen luis te vinden is.
Anna	Ze hebben al 's geprobeerd om alles van iedereen te laten zijn. Dat is mislukt.
Joachim	Waar heb je het over? Bij ont-maskeren was er eerst een masker.
Anna	Het communisme. Daar heb ik het over. Bij ont-ploffen was er niet eerst en plof.
Joachim	Dat lag niet aan het uitgangspunt van het communisme. Dat was zo beroerd nog niet hoor. Ze hebben alleen geen rekening gehouden met de werking van het ego. Bij ont-kalken heb je eerst kalk. 'Bezit' is is een heel diffuus begrip Het lijkt heel concreet maar als je d'r over begint na te denken houd je niks over ...
Anna	Je houdt nooit iets over als je begint na te denken. Gedachten conceptualiseren alles. We hebben allebei filosofie gestudeerd maar we doen d'r iets verschillend mee. Ik heb filosofie gestudeerd om er achter te komen dat niks de moeite loont. Daarom sta ik hier. Daarom doe ik dit werk. Daarom wil ik mij niet op sleeptouw laten nemen; door gedachten niet, door emoties niet en niet door wilsimpulsen ... Jij hebt filosofie gestudeerd om andere mensen gek te maken met je redeneringen om ze in de war te brengen en te manipuleren.
Joachim	Filosofie was een bijvak voor mij. <i>(Hij komt in de keukendeur staan)</i> Ik heb econoom.
Anna	En je manipuleert jezelf nog het meest. Jij zwalkt alleen maar weg van de werkelijkheid zoals hij is.
Joachim	Hoe is de werkelijkheid dan!?
Anna	... Gelaagd ... eindeloos gelaagd.

Joachim	Dat begrijp ik maar los daarvan zijn er toch gewoon de feiten. De wereld der feiten; daar zitten we nu eenmaal in.
Anna	Noem er 's eentje.
Joachim	D'r zijn er zo veel. Dat ik hier sta. In deze kamer. En dat jij je naar het kokende water rept om thee te maken. Dat is gewoon zo. Daar breng je me niet van af.
Anna	Dat jij hier in een kamer staat is waar vanuit het perspectief dat 'jij' 'een iemand' bent met 'een lichaam' dat zich 'ergens' in 'de ruimte' 'bevindt'. Allemaal concepten. Allemaal interpretaties van wat 'materie' en 'ruimte' is. Maar in een kwantummechanische context bestaat deze werkelijkheid alleen uit enorme leegtes waaruit hier en daar elementair deeltje opduikt en weer verdwijnt. Zoiets als 'ik' of 'de kamer' is daar niet te vinden.
Joachim	Anna
Anna	Wat is er.
Joachim	Mis je me niet?
Anna	... Mijn lichaam huilt soms.
Joachim	Kom effe.
Anna	Nee.
Joachim	... Ont-goochelen. Was je eerst be-goocheld.
Anne	En dat is precies wat er met mij is gebeurd ivm jou. Eerst begoocheld dan ontgoocheld.
Joachim	Dus je geeft me gelijk? Dat was mijn argument.
Anna	<i>(moet lachen)</i>
Joachim	Anna.
Anna	Dat wat wij allemaal als waarheid ervaren 'lijkt' alleen maar belangrijk. Maar dat 'is' het niet. Als iedereen dat zou beginnen inzien alleen nog maar ... Mensen slaan elkaar de kop in , voeren oorlog, martelen elkaar in verband met de waarheid. Dus als die waarheid aan belang gaat inboeten omdat we d'r vanuit een ander niveau naar kijken, als de beul terwijl die iemand z'n neus af snijdt zou denken 'waar ben ik nou helemaal mee bezig op atomair niveau', als de

	generaal zou denken 'intergalactisch heeft dit schot geen enkele zin,' dan zou onze wereld er heel anders uit zien ...
	<i>(Ze komen weer binnen)</i> <i>François zingt het largo (de winter) uit van de vier seizoenen, Vivaldi ...</i>
Emma	<i>(prettig geïrriteerd)</i> Ik ken het wel, ik ken het toch, 'k kan't zo meezingen ... <i>(zingt mee)</i> ... maar ik weet niet wat het is.
Adrienne	Is dat niet Haendel Brandenburgse concerten van Haendel!?
François	Jaah, voilà! Nou moe jij schat.
Joachim	O.K. Ik volg je.
Adrienne	Ben je gek. Ik kan niet zingen.
François	Had je niet moeten antwoorden. Had je je mond maar moeten houden.
Joachim	Maar dat verandert niks aan het feit dat : 'Dat wat is : is.' Toch!?
Emma	O.K. En dit ... <i>(pompompt dubbelvioolconcerto van Bach .)</i>
Anna	Nee hoor. De buurvrouw hier een eind verderop is helemaal niet bezig met het feit dat jij hier in deze kamer staat. ...
Adrienne	<i>(Ze horen Anna en Joachim bezig.)</i> Ssst.
Anna	.... Die heeft een drankprobleem die is waarschijnlijk met flessen bezig zo om dit uur. Lege ongezien naar de glasbak sjuwen en volle binnensmokkelen voor haar man terug is van het werk ...
Joachim	<i>(wanhopig)</i> Maar dat staat totaal los van ... Dat heeft er niks mee te maken. <i>(Adrienne verschijnt in de deuropening. Anna duikt weg)</i> Als ik nou midden in de woestijn zonder dat iemand het weet mijn lul uit mijn broek haal dan haal ik toch mijn lul uit mijn broek. ... <i>(ziet nu pas de reactie van Anna, draait zich om, ziet Adrienne)</i>
Adrienne	U bevind zich hier niet midden in de woestijn jongeman.
Joachim	Allo. <i>(treedt haar, niet het minst van zij stuk gebracht met uitgestoken hand tegemoet)</i> Ik ben Joachim. Joachim van Bentegem.

	Ik ben hier in verband met de sollicitatie.
Adrienne	<i>(Negeert de hand loopt weer naar binnen)</i> De sollicitatie is pas morgen jongeman. Morgen vanaf twee uur in de namiddag.
Joachim	Dat weet ik mevrouw en vergeeft U mij mijn opdringerigheid. Maar ik geloof dat het van het allergrootste belang is voor U en uw bedrijf dat ik mij vandaag al aanbied. Morgen bent u schromelijk te laat. Morgen gaat de grote tegelbeurs open in Shangai ... en daar moet u met uw bedrijf op aanwezig zijn ....
Adrienne	En wou U mij daar nog naar toesturen dan!?
Joachim	U zit er al op. Dat heb ik even voor u geregeld. <i>(Haalt een laptop uit zijn rugzak, zet 'm opengekapt op tafel.)</i> Ik ben zo vrij geweest om één en ander van uw site te slepen ... En daar nog wat informatie aan toe te voegen. ... Kijk maar 's. Dit is de officiële site van die beurs in Shangai. Hier heb je de virtuele beurs. Hier staat u. Berkema/. Uw standaard assortiment. En hier heb ik de vernieuwingen gezet.
Adrienne	Vernieuwingen. Kan jij zo maar in onze computer. François kijk jij daar 's naar ... Wat is dit!?
François	Laat 's zien.
Joachim	<i>(even is het stil)</i> En hier heb ik een knop voor geïnteresseerde investeerders. Als je die aanklikt dan kom je in de beursruimte terecht. Die is nog niet actief. Daarvoor heb ik uw toelating nodig. Maar ik ga d'r van uit dat als we die activeren uw kapitaal binnen de week wordt verhoogd met twee en een half tot drie miljoen Euro.
François	Hadden wij vernieuwingen? Gingen wij vernieuwen? Adrienne.
Adrienne	Ik dacht het niet.
Joachim	Dat zijn dingen die ik verzonnen heb.
Adrienne	En die we dus niet waar kunnen maken. Hou d'r mee op. Verdwijn jongeman, M'n huis uit.

Joachim	<p>Nee ... Het spijt me dat ik zo bot ben maar : nee ... het zijn vernieuwingen die we nog waar gaan maken. Dat gaat ons lukken, geloof me.</p> <p>Dat is absoluut geen punt.</p> <p>We moeten alleen niet treuzelen.</p> <p>Kijk de belangrijkste vernieuwing zijn de tegels van onbeperkte grootte.</p> <p>Dat is een concept waarmee we de tegel ter plekke bakken. Tegen de muur waarop die moet komen. Desnoods bakken we zo'n hele muur af in één stuk.</p> <p>Eén grote tegel. Van vloer tot zoldering.</p> <p>Daarmee jagen we de concurrentie de kast op.</p> <p>We moeten alleen nog iets vinden om de ovens die we nu hebben om te bouwen zodat we ze kunnen verplaatsen en verticaal hun werk kunnen laten doen. Dat kost een paar centen maar daarvoor heb ik die beursknop.</p>
Adrienne	Verticaal bakken is onzin.
Joachim	Met gasovens is dat inderdaad uitgesloten maar elektrisch kan het wel.
Adrienne	<p>... <i>(Schijnt even te twijfelen)</i></p> <p>Dit kan niet zo maar hoor. U komt hier binnenvallen.</p> <p>U maakt iedereen gek met uw verhalen.</p> <p>...</p> <p>Ik heb vanmorgen mijn broer begraven ...</p> <p>En straks gaan we kip eten.</p> <p>potverdorie</p> <p>...</p> <p><i>(er valt een lange enigszins nare stilte)</i></p>
Emma	<p>Ik eet kaas. 'n Boterhammetje.</p> <p><i>(tegen Joachim)</i></p> <p>Ik vind kip akelig om te eten.</p> <p>Ik heb 's een broodje kip gehad en daar zat een veer in.</p> <p>Kipsalade weet je.</p> <p>Dus ik nam een hap en d'r kwam allemaal pluim tussen mijn tanden.</p> <p>'n grote slagpen.</p> <p>Kon je mee schrijven zo groot was die. Zat onder de mayonaise.</p> <p>En sindsdien: Kaas en rinse appelstroop voor mij.</p>
Joachim	<p>O.K.</p> <p>Ik begrijp het.</p> <p>Ik ga te hard. Het spijt me.</p> <p><i>(Stopt z'n laptop weer weg maakt aanstalten om te vertrekken.)</i></p> <p>Mag ik misschien nog één dingetje zeggen!?</p> <p>Waar was U daarnet?</p>
Adrienne	Daarnet?
Joachim	Voor U hier binnen kwam?

Anna	Thee voor iedereen.
Adrienne	Wat maakt dat nou uit.
François	We kwamen van buiten.
Joachim	Ja maar wat deed u daar.
Adrienne	Dat gaat u niet aan jongeman.
François	De kippen waren los wij hielpen ze terug hun hok in jagen ...
Joachim	Precies. En ondertussen kon ik rustig binnenkomen en hier desgewenst alles leeghalen.
Adrienne	Dan hadden wij de politie gebeld.
Joachim	En die zou te laat gekomen zijn.
Adrienne	Dan is het een zaak voor de verzekering
Joachim	Nu, ik heb dat kippenhok opengezet daarstraks.
Adrienne	Waarom heb jij dat kippenhok opengezet. Dat mag jij helemaal niet.
Joachim	Omdat dat precies is wat de Chinezen op dit moment ook doen op de tegelmarkt. Ze kopen Italiaanse bedrijven op en zwieren die producten aan dumpingprijzen op de markt. Dat mogen zij ook niet. Maar ze doen het wel. Dat is het kippenhok openzetten. Want daar gàn jullie klanten! Dat zijn de kippen. En terwijl jullie tevergeefs proberen die kippen weer binnen te halen staan zij straks klaar om jullie bedrijf over te nemen. En zij dat zijn die Chinezen weer. En ik wordt daar niet goed van als jong ondernemer. Dus ik ben op zoek naar een oud familiebedrijf. Een bedrijf met traditie. Een bedrijf met geschiedenis en karakter. Het soort bedrijven waarvan er honderden worden opgeslokt en verteerd door Chinees kapitaal. Ik wil er zo ééntje. Ééntje maar. Ééntje. En dan zal ik zorgen dat niemand dat te pakken krijgt. Dat het niet opgeslokt kàn worden omdat het onverteerbaar blijkt. Hier is mijn kaartje. (<i>legt zijn kaartje op tafel</i>) Goeiemiddag.
Adrienne	Wacht, wacht, wacht, wacht, wacht nou toch 's even jij bent zo snel ... Ga even zitten. Neem een koekje.

	Doe 's gewoon.
Emma	Heb jij al 's Ritaline geprobeerd.
Joachim	<i>(Ineens ontdekken ze alle vier dat Joachim staat te huilen)</i> <i>(iedereen wordt er stil van)</i> Mijn vader , mijn biologische vader, was een eenvoudige schoenmaker. Maar hij was goed in zijn vak. Hij hield de Italianen soepel op afstand. Maakte dure degelijke schoenen op maat voor de rijkste mensen op deze aarde. En toen ging één van zijn reizigers met één zo'n schoen van hem naar de China, naar één van die gigantische ateliers daar. En daar maakten ze binnen het half uur een perfecte kopie. Die reiziger is toen met Chinees geld voor zichzelf begonnen. En binnen het half jaar kon mijn vader zijn boeken sluiten. En hij heeft een pistool gepakt en zichzelf in de mond geschoten. Daarom ben ik zo heftig.
Emma	Volgens mij moeten we'm aannemen.
Adrienne	Jij hebt je nooit het het bedrijf gemoeid Emma. Dus dat moet je nu ook niet beginnen doen.
François	Ik voel er wel wat voor om hem een kans te geven.
Adrienne	François! Jij rommelt op de beurs. Ik doe de tegels. Ja!?
François	Ja. O.K. . Tuurlijk.
Adrienne	Hoe heet je?
Joachim	Joachim.
Adrienne	Ben je joods!?
Joachim	Mijn biologische moeder is lesbisch en die heeft een Joodse vriendin.
Adrienne	<i>(Zucht)</i> Iedereen is gek. Als vroeger iemand Joachim heette had ie een opa die in een kamp was gestorven. Klaar! Maar goed. Joachim, luister. Jij gaat nu gewoon naar huis. En morgen, vanaf twee uur, als de sollicitaties beginnen kom jij terug naar hier. Ik ga ondertussen alle overige kandidaten afbellen. En jij gaat nu thuis nadenken over een manier om verticaal te bakken. Kan je daar mee leven.

Joachim	Ik denk het wel mevrouw.
Adrienne	Doe dat dan.
	<p><i>Fade out ...</i> <i>Tekst op het achterdoek:</i></p> <p>De rest van die dag verloopt voorspoedig. Dat wil zeggen : D'r wordt geen ruzie gemaakt in huize Berkema, Evenmin is een grondverzakking of een gasontploffing, de kip is niet te taai, de buurvrouw houdt zich rustig en François vertelt een mop. Een flauwe mop weliswaar, iets over twee tomaten die met vakantie gaan, maar zelfs Adrienne glimlacht toegefelijk. En dat is lang niet meer gebeurd. ...</p> <p><i>Fade out ...</i></p> <p>De dag nadien ...</p> <p><i>François zit in z'n pyjama met een headphone op in de zetel op z'n laptop te werken</i></p>
Pierre	<p><i>(Komt de keuken binnen met twee kroppen sla)</i> <i>(hij spreekt en gedraagt zich de hele tijd heel zacht ,vriendelijk, voorzichtig. kwetsbaar haast)</i> Heb jij al nagedacht inmiddels.</p>
Anna	<p><i>(staat aardappelen te schillen)</i> Ik denk de hele dag na. Kan jij met denken stoppen dan?</p>
Pierre	Dat bedoel ik niet.
Anna	Ik zou het wel willen. Het schijnt mogelijk te zijn. Geen gedachten.
Pierre	Anna doe nou 's niet zo vervelend...
Anna	Ben ik vervelend!?
Pierre	Nee natuurlijk niet maar ... je weet heel goed waar ik het over wil hebben en je begint met opzet over iets anders.
Anna	Dat is niet waar Pierre. Ik weet inderdaad waar je het over hebt. Ik heb 'm gelezen je brief. Maar wat ik zeg staat daarmee in verband.
Pierre	Dat verband zie ik niet ...

Anna	Jij wil weg. Jij wil samen met mij wegtrekken en ergens anders een nieuw bestaan opbouwen. En ik mag mijn kind meenemen. Dat schijf je
Pierre	En ik hou van je.
Anna	Ja. En je houdt van me. Is er één vrouw waarvan je niet houdt. Waar je niet mee naar bed zou willen want dat is wat je bedoeld met ik houd van je, toch!?
Pierre	Is dat niet normaal dan? Als je van iemand houdt dat je daar ook bij wil slapen.
Anna	William is nog maar drie dagen dood.
Pierre	Hij heeft je al een jaar geleden laten vallen. Meer dan een jaar geleden.
Anna	Maar zie je dan niet dat ik het niet wil.
Pierre	Jawel.
Anna	Maar dat is een te verwaarlozen detail, volgens jou
Pierre	Nee daarom heb ik dat geduld gehad, al die tijd.
Anna	... Het probleem zit in je hoofd. Niet in de feiten. Het zit bij jou, in je denken.
Pierre	Weet je dat relaties in moslimlanden gemiddeld veel beter zijn dan bij ons.
Anna	Wat zeg jij nou.
Pierre	En in Indië. Waar ouders de huwelijken regelen. Dat je niet van me houdt is een voordeel. Want daarom verwacht je d'r niks van. En ligt jou lat zo laag dat zelf ik er overheen kan. Ik zal je boekjes geven. Boekjes geschreven vanuit het prespectief van de Koran. Over de taak van de man en de vrouw binnen het huwelijk. Verbijsterend interessante lectuur.
Anna	D'r worden neuzen afgesneden op grond van de Koran, lippen weggeknipt, d'r worden vrouwen gestenigd, met benzine overgoten ...
Pierre	... dat zijn de buitensporigheden.
Anna	Oh dat zijn de buitensporigheden maar ... wat kinderachtig van mij om daaroverop te winden.

Pierre	... wat voor een gesprek is dit nu. Ik wil iets zeggen. Ik bedoel iets. Jij bent toch van het principe dat je niks moet afwijzen,
Anna	O.K. Bedoel iets...!
Pierre	... dat naar alles kan geluisterd worden, maar als ik iets zeg geldt dat principe ineens niet meer ...
Anna	Ik zeg : Bedoe-hoel! Jeetje
Pierre	Kijk nou hoe je doet.
Anna	...
Pierre	<i>(begint na een gepaste stilte op kousenvoeten verder)</i> Wij kijken naar hun excessen en klampen ons op grond daarvan vast aan ons eigen gelijk maar in de Arabische wereld kijken ze met evenveel afschuw naar het feit dat hier bijvoorbeeld iemand soms z'n hele gezin uitmoordt. Voor een andere man. Of zo maar. Uit wanhoop. Je kinderen! Dat kunnen ze zich niet voorstellen. Vinden ze daar dan volstrekt onbegrijpelijk.
Anna	De sociale druk ontbreekt. Ik kan met jou toch geen gedwongen huwelijk aan gaan. De dwingende druk van een traditie, die heb je nodig volgens mij. Het is een 'gedwongen' huwelijk. Gedwongen! ... .
Pierre	... En ik ontken dat van die neuzen niet en de eermoorden, maar dat is niet de norm binnen het islamitisch huwelijk. In veel van die gedwongen huwelijken ontstaat na een tijd een zekere band, een vorm van respect, omdat de ander zich aan zijn taken houdt en dat mondt dan uit in liefde. ... En die is vaak veel dikker en steviger dan die stormachtige verliefdheden waar onze huwelijken op stuk lopen .
Anna	Waarom neem je zelf niet iemand waar je niks voor voelt dan!?
Pierre	Het beeld dat wij over Afrika hebben ook bijvoorbeeld, is er één van hongersnood, slachtpartijen en dictaturen. Waar of niet? Mijn broer is lange tijd in Afrika geweest, die heeft niet één lijk gezien, vertelde die, en hij heeft overal gezeten. Maar hij is wel duizenden, miljoenen mensen tegen gekomen die elke dag gewoon wakker worden, hun kinderen zoenen, naar hun werk gaan, eten klaar maken en weer gaan slapen. Allemaal mensen die hier bij ons niet op televisie komen.
Anna	Hoe dan ook ... ik ga niet met je trouwen.

Pierre	Zullen we dat in het midden laten.
Anna	Kijk! Pierre, jij wil weg. ... Dat begrijp ik, jij wil weg uit de situatie waarin je zit. Want die leidt tot onvrede en jij wil tevreden zijn ... Dat kan ik perfect volgen. Alleen de manier waarop is te kinderlijk voor woorden. Want zelfs al trouwen wij met elkaar, zelfs al ga ik van je houden en kan je meermaals per dag met me naar bed ...
Pierre	Wat zeg je!?
Anna	... dan nog leidt dat niet tot het geluk dat jij voor ogen hebt.
Pierre	Ik denk het wel hoor. <i>(Francois klapt ineens z'n laptop dicht, staat recht en verdwijnt in de slaapkamer)</i>
Anna	Je gaat er aan wennen! Het went! Alles went! Misschien duurt het een jaar, misschien vijf jaar, maar dat zijn slechts momenten tegen de achtergrond van de eeuwigheid en op een gegeven moment zit jij gewoon weer sip door het raam te kijken, net als nu. Dat is de tragedie van het leven waar we inzitten Pierre. We wennen aan alles. En daar wil <u>ik</u> nou van af. Dat doe je niet door je dromen na te jagen maar door ze los te laten. Mij kan het bijvoorbeeld geen fluit schelen wat er verder gebeurt in mijn leven.
Pierre	Dan kunnen we perfect trouwen toch.
Anna	<i>(Anna kiepert ... de zak aardappelen over hem uit.)</i> Zo.
Emma	<i>(Komt pratend uit het slaapkamergedeelte samen met Adrienne. Er staat een ontbijt klaar ze gaan aan tafel zitten en beginnen er aan)</i> Ik vond papa absoluut niet toegankelijk.
Adrienne	Het is de vraag of een papa toegankelijk moet zijn. Jij gaat er van uit dat het tegenwoordige rolmodel waarbij je ouders je vrienden zijn ...
Emma	Ik heb het nu niet over het tegenwoordige rolmodel of de jeugd van tegenwoordig ... Ik heb het over ons gezin, het nest waar wij zijn uitgekomen Adrienne.
Adrienne	Ik heb altijd eerbied gevoeld voor papa. Respect. Dat dwong hij af . Ook door de afstand die hij onderhield. Doordat ie niet bij ons op bed mee kwam zitten kleien. En als ik kijk naar al die onopvoedbare kinderen op die scholen waarvan de

	<p>ouders met twee uit werken gaan en die zich dan 's avonds schuldig voelen en vriend willen zijn met hun kind ...</p> <p>Het lijkt wel alsof papa een crimineel was als ik jou bezig hoor.</p>
Emma	<p>Als ik naar William kijk en zie hoe die heeft zitten worstelen met z'n leven ...</p> <p>Dat had niet hoeven ...</p> <p>Over mezelf ben ik evenmin enthousiast en als ik naar jou kijk ...</p>
Adrienne	<p>Ja. Wat dan!?</p>
Emma	<p>Ik begrijp niet dat je 'm zo verdedigt, hij kon naar jou ook ... Ik zie nog zo voor me die keer dat jij je bord had omgestoten dat je alles van de grond moest opeten.</p>
Adrienne	<p>Ik heb nooit meer gemorst nadien!?</p>
Emma	<p>Je was vijf.</p> <p>Ik was vier. En helemaal geshocked.</p> <p>Dat is mijn eerste bewuste herinnering ... .</p>
Adrienne	<p>Ik ben heel tevreden met mezelf. Met hoe ik ben.</p>
Emma	<p>Ik niet. Ben vaak radeloos.</p> <p>Zo maar.</p> <p>Ik wil dikwijls dood.</p> <p>En dan ben ik niet eens ongesteld.</p>
Adrienne	<p>Jij had nooit van die psychologie moeten gaan studeren.</p> <p>Word je toch hartstikke gek van.</p> <p>Al die ziektes die plots een naam krijgen en beginnen te bestaan.</p>
Emma	<p>Als moeder was blijven leven ...</p>
Adrienne	<p>Als ik rank was geweest en goed in vioolspelen,</p> <p>Of als Hitler een meisje was geweest ...</p> <p>Niet gaan alsen Emma, dat gaan we niet doen, we gaan hier niet alsen ...</p>
Emma	<p>...</p> <p>Papa heeft nooit echt gerouwd weet je dat.</p>
Adrienne	<p>Mama is ook haar hele leven zo loops als een kater geweest.</p>
Emma	<p>Dat is één kant van het verhaal.</p> <p>Maar ik neem aan dat ze ooit van elkaar gehouden hebben, toch!?</p> <p>En hij heeft die gevoelens weggestoken onder zo'n laag beton.</p>
Adrienne	<p>Ze heeft 'm alleen maar bedrogen. Alleen maar ...</p>
Emma	<p>Hij was als de horizon zo afstandelijk.</p>

	<p>Als ik zo'n man had gehad, ik zou net hetzelfde doen. Maar ze is wel altijd bij 'm gebleven. En het is wel onze moeder. En wij hebben als kinderen ook nooit gerouwd weet je dat!? Wij zijn opgegroeid in de overtuiging dat het heel erg was voor papa dat hij zijn vrouw kwijt was en achter bleef met drie peuters. Maar dat wij geen moeder hadden daar stond niemand bij stil. Trouwens ik snap niet ... Jij hebt toch ook met die dirigent, hoe heet ie, die Jaap...</p>
Adrienne	<p>Dat hoofdstuk is afgesloten. Emma alsjeblief zeg. Ik ben aan het eten.</p>
Emma	<p>Dat is helemaal niet afgesloten. Dat is een stuk van jezelf dat je opnieuw onderdrukt hebt. En dat komt vandaag of morgen weer tevoorschijn. Let maar 's op.</p>
Adrienne	<p>Ik vind het niet prettig om hier zo onaangekondigd over te beginnen praten.</p>
Emma	<p>Het is ook niet de bedoeling dat het prettig is Adrienne. Waarom moet altijd alles prettig zijn.</p>
Adrienne	<p>En nou kappen! Stop! Duidelijk!? Al dat geпоer in het verleden, en in iemand anders zijn binnenste ... Je moet me met rust laten. Uitwerpselen van een hond op straat daar moet je ook niet in gaan zitten poeren met een stokje. Als je dat gewoon laat liggen dan verdroogt het en het waait weg met de wind. Klaar.</p>
Emma	<p>O.K. .... Jij was de oudste, jij hebt mama nog vijf jaar meegemaakt, jij bent gezoogd, gekoesterd, je hebt misschien nog herinneringen aan haar. William was een babietje! Die was zeven weken.</p>
Adrienne	<p>Ondertussen heb ik zelf ook al een kind verloren ja. Ik kan trouwens geen kinderen meer zien. Ik wordt fisiek misselijk ... als ik zo'n dingetje blij zie huppelen in de supermarkt of zo met een ballon of zo iets kinderachtigs... En als ik het daar niet over wil hebben moet je dat respecteren. Ik heb zelfs Anna, die heb ik verboden haar kind hier op te voeden. Ik heb haar tot niks verplicht. Ik heb gezegd : je kan kiezen. Je hoeft het voor mij niet af te staan maar als je voor je kind kiest moet je een andere baan gaan zoeken ...</p>
Emma	<p>En waarom gebeuren die dingen denk je Adrienne.</p>

	Waarom geraak jij je kind kwijt? Heb je je dat al wel' s afgevraagd.
Adrienne	Omdat iemand de hoofdzekering was vergeten af te zetten. 't Was weekend. Ze liep door de fabriek. Achter een stuiterend balletje aan. Dat komt in de inpakmachine terecht. Ze buigt zich naar binnen en valt daarbij tegen de 'aan' knop ... 't was weekend.
Emma	... Dat zijn de feiten maar op een hoger niveau. Op het vlak van het noodlot, van je biografie ...
Adrienne	Ach mens ... met je hoger niveau ...
Emma	Ja! Ja! Waarom val ik altijd op mannen die gesloten zijn en gewelddadig. Waarom was William zo ... stuurloos.
Adrienne	Niet waarommen! Niet waarommen! Dat doen kinderen van vier. Waarom dit, waarom dat.
Emma	... Het leven, het bewustzijn is een systeem. Dat volgt wetmatigheden. Dat draait programma's af. Die programma's worden in de kindertijd geschreven Adrienne <i>(Adrienne zoekt in haar tas naar haar mobieltje en gaat smsjes zitten bekijken en beantwoorden)</i> Als je daar te maken krijgt met een gemis dat niet naar behoren verwerkt wordt dan zal jij de rest van je leven in situaties terecht komen die datzelfde gevoel van gemis oproepen. En als je dat signaal negeert wordt het volgende keer nog erger, tot je d'r mee aan de slag gaat.
Adrienne	En nou gaan we d'r over ophouden.
Emma	Zie, jij bent net als papa, d'r is gewoon geen doorkomen aan. Elk onderwerp ligt gevoeling en je wil nergens over praten.
Adrienne	Of moet ik je mijn huis uitgooien.
Emma	Jou gevoelsleven is als een ontplofte kernreaktor waar een dikke laag beton over gegoten is. En je weet het niet eens.
Adrienne	Ik meen het.
Emma	<i>(Staat recht gaat op de bank liggen met een sjaal om haar ogen)</i> Dit is niet jou huis. <i>(François komt binnen)</i>

Anna	Kan ik afruimen? <i>(niemand reageert. Anna ruimt af)</i>
François	How how how ... ik wil nog wel een croissantje voor Wall Street open gaat. Azie is slap als een dweil vanmorgen, de hele week al. <i>(tegen Adrienne)</i> Heeft mijn prinses een beetje kunnen slapen. <i>(zoent haar in het haar)</i> Ik heb liggen woelen hè ...
Adrienne	François vind je het erg om je mond te houden.
François	Sinds Willem II naast de titel heeft gegrepen vind ik niks meer erg.
Pierre	<i>(Komt de keuken binnen, met z'n jas aan en autosleutels in de hand)</i> <i>(tegen Anna)</i> Ik ben even naar de bandencentrale om dat reservewiel op te halen, maar eh ...
Adrienne	Ik ga even terug liggen.
François	Heb je weer hoofdpijn? <i>(Adrienne reageert niet / ze loopt gewoon af)</i>
Pierre	... ik verwacht iemand uit Duitsland met een lading gazonzaad ... ehm...
François	<i>(roept)</i> Pierre. Kom d'r effe bijzitten joh.
Pierre	<i>(steekt zijn hoofd om de hoek van de huiskamer)</i> Ja!?
François	Kom d'r effe bijzitten. <i>(Pierre gaat zitten, tegen z'n zin want hij wil naar de bandencentrale ...)</i> Pierre als ik jou nou zou vragen ... als ik nou zou zeggen: Pierre jij bent God en je kan om het even wat veranderen in de wereld. Doe dan 's.
Pierre	Wat!?
François	Verander 's. Verander de wereld 's.
Pierre	... Op dit moment zou ik wel een beetje regen kunnen gebruiken. Het is nogal droog en het ziet er niet naar uit ...
François	O.K. 'n beetje regen, wat nog meer?
Pierre	Wablieft!?
François	Die regen hebben we gehad en verder.
Pierre	Iets met de Chinezen!? De Chinezen weg!?

François	Jij bent God Pierre, Je moet aan mij niet vragen of het goed is wat je wil doen. Dat doet de echte God ook niet. Wat overigens heel stom van 'm is hoor want ik heb wel een paar ideetjes in verband met dingen die hij over het hoofd ziet vind ik.
Pierre	Ik heb gewoon niet zo veel last van die Chinezen.
François	Ik zou bijvoorbeeld de rente op de hypotheekaf trek onmiddellijk terug naar het niveau willen brengen van voor '91.
Pierre	Ik zit volle dagen met m'n neus in de tuin meneer François. Ik vind eerlijk gezegd dat God de klus naar behoren heeft geklaard. En ik ben niet gelovig maar ik merk dat alles wat wij proberen verbeteren in de schepping... ik heb nou twee jaar terug dat genetische gazonzaad zitten inzaaien, dat is ook zo iets Chinees dat je bijna verplicht wordt te kopen tegenwoordig, d'r zit een gen in waardoor ze de bodem dermate verzuren dat de paardenbloem en de klaver en al die andere gewassen die je niet op je gazon wil, er niet meer op gedijen. Maar d'r zitten nu ook geen regenwormen meer onder het gras en geen emelten, die bodem krijgt geen lucht, en dat gras is ook taaiig en donker. Het is niet mooi. En je haalt je knieën open als je d'r op valt. En nou heb ik een jongen uit Oost-Duitsland laten komen. Die nog wilde graszaden heeft. Die haalt die uit Oekraïne. Uit dat gebied rond Tjernobil. Daar moeten we het nu van hebben weetje. Want dat stuifmeel van dat Chinese gras .... <i>(er wordt gebeld)</i> <i>(Anna gaat open doen)</i>
François	Dus jij hebt 't niet gehoord!?
Pierre	Wat!?
François	Wat ik daarnet zei over die hypotheekaf trek dat dat nergens op slaat.
Pierre	... Nee.
François	Mooi. Mooi. Dank je .... <i>(Joachim komt binnen, heeft niet geslapen, das los, haar in de war en heel gefocused)</i> Jij bent te vroeg volgens mij?
Joachim	<i>(Tegen François en iedereen die daar zit)</i> Eh ... ik heb nog een beetje zitten werken gisteravond en diep zitten nadenken en ... Ik wil een paar dingen voorleggen.
François	Doe maar

Joachim	Waar is de mevrouw.
François	Die kunnen we niet storen; die ligt met migraine op bed.
Joachim	Ga haar toch maar halen. En die andere mevrouw is die ook van de familie.
François	Dat zijn zussen.
Joachim	Ik wil ze d'r bij; Ik wil iedereen d'r bij ... <i>(Anna gaat de mevrouwen halen)</i>
François	Wil jij ondertussen een glaasje sap.
Joachim	Ik denk dat de manier waarop we het moeten aanpakken zo breed is ... Zo groots ook ... ik durf het woord haast niet te gebruiken maar ik zou bijna zeggen : zo wereldomvattend. ...
François	In welke zin dan.
Joachim	Wacht effe tot de anderen d'r zijn.
	<i>D'r wordt even in stilte gewacht tot de anderen d'r zijn.</i>
Pierre	Ik zou naar de bandencentrale moeten ...
Joachim	Is het mogelijk dat je blijft!? Ik wil reacties zien van zo veel mogelijk verschillende mensen. Ik wil gewoon weten of ik niet gek ben.
Adrienne	<i>(met een slaapmasker op het voorhoofd)</i> Twee uur was de afspraak.
Joachim	Een gedachte, mevrouw, creativiteit, trekt zich van de klok niks aan ... U bent boos zie ik maar dat is goed. Want als mij ideeën uw boosheid niet kunnen verdrijven zijn ze waardeloos.
Adrienne	Waar gaat het over.
Joachim	Over ons! Over de wereld! En over de mensheid die zich daarop probeert te handhaven. Ga zitten. <i>(de drie vrouwen gaan op de bank zitten de mannen zitten al bij de tafel)</i> Jullie kennen ongetwijfeld het boiling frog syndrom!?
François	't Schijnt dat dat niet waar is hè. Dat ie wel springt ...
Emma	Waar gaat het over ...

Joachim

Als ik een pan water op het vuur zet. Ik wacht tot het water kookt. En ik gooi daar vervolgens een kikker in. Dan probeert dat beest als een gek uit het water te geraken. Meteen.

Wanneer ik daarentegen die kikker in die pan gooi voor ik het water op zet. En ik breng het dan geleidelijk aan de kook. Dan is er geen enkel moment, waarop die kikker besluit om te proberen dat water te verlaten. Geen enkel! Hij laat zich, terwijl hij volkomen ontspannen in het water hangt, morsdood koken. Dat verschijnsel noemen ze het Boiling Frog Syndrom en dat is op allerlei situaties van toepassing. Gaande van mensen met een verslaving, of vrouwen die een gewelddadige man niet kunnen verlaten tot bedrijven waar gepest wordt op de werkvloer etc. En dat van die kikker is misschien niet waar maar van die mensen en die verslaving en die rotsfeer in bedrijven wel

...

Nu was ik vannacht aan het nadenken over hoe we dit tegelbedrijf weer gezond kunnen maken. Maar daardoor kwam ik bij de vraag : Wat is gezond. Tot in het midden van de vorige eeuw was er nog honger in Nederland. De winter van '44-'45 was de laatste keer. Dat is de laatste keer dat we nog aan den lijve ondervonden hebben hoe belangrijk het is dat er in de basisbehoefte wordt voorzien. Voedsel, kleding, onderdak. Maar eind jaren vijftig waren we d'r al. Onderdak kon bij ons nog ietsjes beter, maar voedsel en kleding was er in voldoende mate. Voor iedereen. In de hele westerse wereld. We hadden toen al onze doelen moeten verleggen. Ons de vraag moeten stellen: Wat gaan we nu doen!? Buiken zijn gevuld, lichamen gekleed, we slapen droog. Wat nu?

(laat de figuren op het toneel voor wat ze zijn en wendt zich tot het publiek)

Wat hebben we nu nodig om gelukkig te zijn!? Die vraag is toen niet gesteld. We zijn voort blijven borduren op de ouwe overtuiging van de hongerige : geluk is als je buik gevuld is. Maar vermits die al vol was eind jaren vijftig, zijn we geluk gaan zoeken in 'de manier' waarop we die buik vulden. Begin jaren zestig zat geluk 'm in de steengrill, de friteuse, de keukenrobot, het gourmetstel, de pizzapan ... . En ook 'onderdak' zijn we blijven koesteren als belangrijkste geluksbrenger met stofzuigers, tuincentra, meubelboulevards – en 'kleding' met Lacoste, Burberry, Gaastra- we hebben alles tot hoog boven het niveau van de basisbehoefte getild. En de consumptiemaatschappij was geboren. Geluk werd als begrip vervangen door koopkracht. Als we meteen na de hongerwinter naar halverwege de jaren zestig waren gewipt, dan waren we d'r uitgesprongen met z'n allen, net als die kikker, maar het ging geleidelijk, de hippie- en de provobeweging zijn er proberen uitspringen. Maar het was toen al te laat. De industrie negeerde het signaal, zette de flowerpowermotieven op tassen, kleding en autootjes en joeg de winst de hoogte in. Daarna liepen de kerken leeg. Terecht ook , want de ouwe religie bood geen alternatief voor het gevoel van leegte dat als bijproduct van het consumptiegeluk in ons binnenste de kop op stak. De kerk verdween en d'r kwam ogenschijnlijk niks in de plaats. Maar een vacuüm bestaat niet. Leegte vult zich spontaan met wat er voor handen is. En wat was er voor handen!? Economie! De economie die een hechte alliantie was aangegaan met de wetenschap, de politiek en de media! De economie werd onze nieuwe religie. Shoppen werd tot doel van het leven uitgeroepen. Kijk op zaterdag in de winkelstraten in al onze steden. Al die weldoorvoede, goed geklede

mensen met ernstige afgetrokken gezichten en handen vol dingen die ze niet nodig hebben maar waarvan ze 't gevoel hebben, dat die tot hun basisbehoefte behoort. En zonder dat iemand het in de gaten had hebben we een dictatuur gesticht. Erger dan die van de kerk in de middeleeuwen. En we weten het niet eens! Het ziekelijke van het economische denken is dat ze op groei is gebaseerd. Groei en winst. Stagnatie is recessie. Maar vermits de planeet niet meegroeit en de voorraden eindig zijn kon er alleen nog winst gemaakt worden door technologisch vernieuwing en efficiëntie. Omwille van die groeidwang werden de economische wetmatigheden ook toegepast op gebieden waar ze niet thuis hoorden, de zorg, het onderwijs, de kunst. Alles wat voorheen non-profit heette moest op een gegeven moment winst gaan maken. Natuurlijk werd er geprotesteerd. Tuurlijk kwamen ze op straat. De verpleegsters en de leraren en de kunstenaars. Maar dat was gemummel in de marge van de hedendaagse geschiedenis.. Dat stond in geen verhouding tot de wetenschappelijk onderbouwde drijfveren van de winsteconomie. De geïnstitutionaliseerde hebzucht werd door niemand als dusdanig erkend omdat het predicaat hebzucht als een moreel oordeel werd gezien; moraliteit werd geassocieer met de kerk en de kerk met kinderporno. Dus werd moraliteit vervangen door wetenschap, door wiskundige modellen die voor natuurwetten werden gehouden, en waarin geen spoor van de hebzucht viel te ontdekken. Men dacht dat dat de manier was waarop God de wereld bedoeld had met z'n schepping. Als er al een God bestond. En een schepping. Dat was wat onze cultuur, dat was wat het westen de wereld te bieden had, de basisbehoefte van de holbewoner, opgevoerd tot ver voorbij het absurde, met het vernuft, de kennis en de industriële vermogen van de

hoogtechnologische samenleving. Tot .... Op het punt waar we nu zijn aanbeland en waar het hele systeem alsmaar dieper wegzakt in chaos ... En één vraag is iedereen onderweg vergeten stellen : Wat zijn nieuwe behoefte nadat een mens met een gevulde maag, droog en warm zit. Hoe kunnen we geluk genereren. Daar heeft niemand bij stilgestaan. Of erger nog: dat moest geheim blijven. Want gelukkige mensen hebben geen behoeften en kopen niks.

En dan zijn we die cultuur exporteren. Naar China, naar Indië, Brazilië. Volkeren waarvan de meeste huidige bewoners de honger nog aan den lijve hebben meegemaakt. En terwijl wij hier als gevolg van consumptieleegte, zitten kampen met zelfmoord en depressie, terwijl wij hier lopen twijfelen tussen prozac en meditatie, hebben zij het zaakje overgenomen. En zij passen het winsteconomisch denken nog veel rigoureuser toe dan wij het ooit hebben durven doen. Want zij hebben nog geen idee van de kater na het feest.

Op elk moment hadden we d'r uit kunnen stappen. Op elk moment hadden we als kikker te keer kunnen gaan en springen. Maar we hangen! Al sinds het einde van de tweede wereldoorlog hangen we; volkomen ontspannen in het alsmaar heter wordende water.

(Terug naar de figuren op het toneel)

Daarom - heb ik zitten bedenken- gaat dit bedrijf niet over tegels. Dit bedrijf gaat niet over winst maken. Dit bedrijf gaat over het ontwikkelen van een nieuw mentaliteit, een nieuwe cultuur, waarbij winst niet het belangrijkste oogmerk is maar evenwicht; geluk, niet alleen het geluk van de klant maar

	<p>ook van de werknemer en zélf dat van de concurrent. Wij moeten geluk gaan produceren. Door middel van tegels. Genoeg verdienen om iedereen te betalen. Klaar. Niet meer willen groeien. Tenzij innerlijk. Niet het bedrijf. Maar de werknemers en de klanten. Iedereen die met het bedrijf te maken heeft, motiveren en de ruimte geven om op zijn eigen manier en in zijn eigen ritme, zichzelf tot ontwikkeling te brengen door te zoeken naar een werkelijk innerlijk geluk.</p>
Emma	<p><i>(springt als enige recht en klapt in de handen)</i> Bravo! Ik vind dit... Dit vind ik gewel... Ik doe mee. Ik weet niet waaro ... maar Dit is, dit doet zo goed om te horen allemaal</p>
François	<p>We zitten vrees ik wel nog met een bedrijf dat heel diep in de rode cijfers staat eh... Joachim.</p>
Joachim	<p>Daar ben ik niet zo bang voor Dat trekken we wel recht hoor... Ik heb hier en daar op het net al even laten vallen dat we verticaal gaan bakken ... En d'r zijn durvers met kapitaal die daarop willen intekenen. Alleen : we moeten het nog waar maken. Nu zetten jullie , geloof ik, het tin glazuur als een papje op die tegels en de gaan dan zo een oven in ... toch? Graadje of 1250 heb ik begrepen..</p>
François	<p>Jaaah dat zou best kunnen dat er hier gebakken word op 1 punt 25. Ik heb er geen idee van eigenlijk....</p>
Joachim	<p>Nou dat papje daar moeten we een gel van maken die ook verticaal keurig op z'n plek blijft ... . En dan is het kwestie van een draagbaar oven-element te bedenken en een manier om ter plekke aan voldoende stroom te komen. Dat 's niet 't probleem , daar komen we wel uit ... Het punt is wat willen we met onszelf ...</p>
Emma	<p>Wat voor ouders heb jij gehad Joachim.</p>
François	<p><i>(z'n mobieltje gaat)</i> Whoeps! Ja ... 'k ga toch effe luisteren. <i>(gaat wat apart staan)</i></p>
Joachim	<p>Mijn moeder was verkeersagent.</p>
Emma	<p>Verkeersagent.</p>

Joachim	Ja dit soort werk (<i>zwaait met de armen</i>) Een stewardess zeg maar. maar dan voor auto's en vrachtwagens en zo en zij was lesbisch dus na de zelfmoord van mijn vader ...
Emma	(<i>tegen Adrienne. Adrienne reageert niet. Zit 'm alleen snuivend aan te kijken.</i>) Ik vraag me af waar hij die gedrevenheid vandaan haalt.
Joachim	Maar is het dan duidelijk voor iedereen waar het over gaat. Is voor jullie mijn verhaal helder.
Emma	Glashelder.
François	(<i>in de telefoon</i>) Na'jah Teun moet je horen ... Als ik nou bijvoorbeeld de rente op de hypotheekafrek van jou boerderij onmiddellijk terug naar het niveau van voor '91 breng dan kan jij die paar ton makkelijk investeren op dit ogenblik...
Anna	Mag ik verder met mijn werk!?
Joachim	Uiteraard.
François	(<i>tegen Joachim</i>) Ik denk dat de aandeelhouders niet gaan juichen als ze horen dat winst maken geen oogmerk meer is.
Joachim	Financiële winst is geen oogmerk meer. Op menselijk vlak gaan we wel winst maken, Veel zelfs. Op innerlijk vlak.
François	Beetje vaagjes vin' 'k. Om nou zo aan de telefoon tegen zo'n investeerder over z'n innerlijk te beginnen ... Hij weet niet eens waar 't ligt.
Joachim	We moeten ook een ander soort investeerder aantrekken... Eéntje die geraakt wordt door ons verhaal.
François	Een investeerder wordt geraakt door elk verhaal als het maar niet vertelt dat die 100 euro die hij nu inbrengt er straks 80 zijn met een hoop gelukkige mensen d'r omheen want daar toch niet blij van, vrees ik ...
Joachim	Jawel! Jawel! Jawel! Als er een ramp is brengen we met z'n allen miljoenen bij mekaar. Rendement : 0. NUL! En toch doen al die mensen dat graag. Is het hele land blij met het bedrag. En

	<p>trots. Je moet alleen het juiste verhaal op de juiste toon vertellen.</p>
François	<p>Dat weet ik. Ik doe al mijn hele even niet anders dan geld van mensen hun rekening kletsen. Maar die mensen denken dat het aan hun ligt dat ze geld verliezen. Ik vraag ze niet gewoon geld om te laten verliezen. Ik doe ze geloven dat we gaan winnen en nadien doe ik ze geloven dat het komt door hun gebrek aan vertrouwen. In mij.</p>
Joachim	<p>Wacht even voor we in pietepouterigheid terecht komen. Want het is Groot, waar ik aan denk. Het gaat om een bewustzijnsverschuiving...!!! Het gaat niet om een individu. Het gaat om de mensheid.</p>
Pierre	<p>Nou ja ik ben ook wel ontevreden zoals je daar verteld, dat kan ik wel volgen, dat je buik vol zit en je bent toch niet gelukkig, dat kan ik goed volgen zelfs, mahaar ik heb niet het gevoel dat ik die ontevredenheid kan wegwerken door bijvoorbeeld minder te gaan zitten eten of een dunner jasje aan te trekken want dat is toch wat je zegt ... in verband met de basisbehoefte en zo.</p>
Joachim	<p>Nee de basisbehoefte blijft gegarandeerd. Hou jij je jas maar aan. Met die onvrede moeten we aan de slag. Ieder op z 'n eigen manier. Ik heb geen oplossing. Ik weet alleen dat het vergroten van bezit, het rijker worden, meer winst maken etc. , niet de richting is waarin we moeten zoeken ...</p>
Anna	<p>Onvrede kan je niet uitbannen. Onvrede is nodig. Je kan niet groeien zonder pijn.</p>
Pierre	<p>Als dat zo is moet ik al heel erg groot zijn. Huh! Als pijn doet groeien jongen dan ben ik een kanjer.</p>
Anna	<p>De pijn die jij voelt veroorzaak je zelf. Door absoluut te willen dat de dingen zich op jou manier ordenen. Door niet los te kunnen laten. Je bent als een peuter die met zijn ene hand de deur dicht duwt waar hij met z'n andere hand tussen zit.</p>
Pierre	<p>Jaaa... Nou zeg. Wat is de 'deur' en wat is dan 'de hand' in jou verhaal... Je moet het niet te bond maken met je metaforen... Bovendien vind ik het niet prettig dat je hier in het openbaar ...</p>
Adrienne	<p>Zijn we klaar!?</p>

Joachim	In grote lijnen wel.
Adrienne	Mag ik dan iets zeggen!?
Joachim	Tuurlijk.
Adrienne	U moet bij Oxfam gaan werken jongeman Bij Berkema worden er tegels gebakken geen gelukskoekjes. Geluk is voor idioten. Kijk om u heen! Het is niet de bedoeling van het leven dat we gelukkig worden. Daar hoeven we ons dus godzijdank niet mee bezig te houden. Bij Berkema maken we tegels en winst. Is dat duidelijk.
François	Ik zei het al....
Adrienne	Ik heb een aandeelhoudersvergadering waarin een hoop achtenswaardige en realistische figuren, die ga ik, zelfs al zou ik dat willen, maar ik wil het niet, die ga ik met jou praatjes niet om de tuin proberen leiden. Ik maak me onsterfelijk belachelijk.
Joachim	Is dat uw voornaamste probleem!?
Adrienne	Wat.
Joachim	Dat ze u belachelijk gaan vinden.
Adrienne	Meneer U kan gaan. Vorige keer met die kippen en zo hebt U mijn aandacht kunnen wekken ... Maar dat was een vergissing mijn excuses daarvoor. U wordt bedankt vanwege uw engagement za'k maar zeggen ... En ik wens u veel succes verder met het zoeken naar een baan en zo meer. Maar dit was het voor vanmiddag ... En nu wil ik een partijtje gaan golven.... <i>(ze staat recht en verlaat de ruimte ... vlak voor ze de deur bereikt ...)</i>
Emma	Ehm ... ik teken bezwaar aan.
Adrienne	Vertel
Emma	Tegen de gang van zaken. Volgens mij heb ik net zo veel recht als u om om om ... om hier iets over te zeggen ...
Adrienne	Recht absoluut, alleen ontbreekt u de expertise ...
Emma	Op welk vlak.

Adrienne	Bedrijfstechnisch.
Emma	Ik merk dat u over even weinig expertise beschikt op psychologisch vlak ...
Adrienne	Niet zo aanmatigend, Emma! Je bent hier te gast. En dit is mij huis.
Emma	Ik ben hier net zo goed opgegroeid.
Adrienne	Maar ik heb het gekocht, Emma! Jij hebt jou deel van de erfenis, in één of ander stompzinnig armoedzaaiersproject gestoken en nou heb jij je te gedragen. ... <i>(Emma houdt prompt haar mond en buigt het hoofd)</i> Dat dacht ik ook. <i>(Adrienne verdwijnt)</i> François, kom je!?
François	Ehm ... Ja! ... <i>(gaat achter haar aan)</i>
Anna	Wil iemand sap?
	<i>(Emma gaat naar haar kamer. Iets doen. Of halen.)</i>
Joachim	<i>(Tegen Pierre)</i> ... Nou ja. Als een idee niet overslaat dan is het waardeloos. Als de vonk niet een brand veroorzaakt Snap je? ...
Pierre	<i>De bel gaat</i> Daar heb je waarschijnlijk die man van het zaad al ...
Joachim	<i>(gaat naar de keuken)</i> <i>(tegen Anna)</i> Ehm 'k ben weg. ...
Adrienne	<i>(loopt met François achter zich aan, van de slaapkamerdeur naar de voordeur)</i> ... ik heb al offertes gehad hoor. Van ene Chinese meneer Hu. Die belde me. Hij zegt 'het is hier met meneer Hu.' Ik zeg 'Hoe!?' 'Hu' zeg ie ... <i>(giechelt)</i> Snap je!? 's 'n grapje François.
François	Wat wilde die dan.

Adrienne	Kopen uiteraard. Hu International is een keramiekgigant uit Guangdong. ... <i>(en ze verdwijnen door de voordeur op weg naar het golfcourt)</i>
Joachim	<i>(Anna zoent hem)</i> Wat doe je nu.
Anna	Ik weet het niet. Mijn lichaam doet dit
Joachim	En wat wil je lichaam daar mee zeggen dan?
	<i>(Emma komt terug)</i>
Anna	Ik weet het niet. Het spijt me.
Joachim	<i>(Zucht)</i> Anna! ... Even niet. O.K. <i>(Draait zich meteen om en loopt resoluut het huis uit.</i> <i>Tegen Emma zegt hij nog)</i> Dag
Emma	Ik ben geschrokken weetjeda? Heb kranten zitten lezen op weg hier naartoe. Ik zit al drie jaar in Colombië, daar is Nederland ver weg
Pierre	<i>Komt binnen zet een zak graszaad tegen de muur ...</i> <i>Loopt van de voordeur door de keuken naar achter.</i> <i>Tegen Anna : het gaat nog onweten je moet die ramen dichtdoen boven.</i>
Joachim	Wat in de kranten staat is flauwe kul. Het is veel erger. Alle kranten zijn eigendom van FocusMedia. En Focus is ook Chinees. De rechtse regering heeft een paar jaar terug in paniek de Chinezen binnengehaald, omdat het tekort de pan uit swingde na het uiteenspatten van de euro. Die nieuwe guldens bleken waardeloos. Nu betalen we hier alles met yuans En de banken gaan mee. Het kapitaal zeg maar ...
Emma	Ik voel me idioot.
Joachim	Zo voelt iedereen zich hoor. Dat is het Oranjegevoel tegenwoordig.
Emma	... Je probeert je in te zetten voor een betere wereld,

	<p>Je gelooft dat dat kan ... En dan in je eigen familie weet je, zit er nog zo veel ...</p>
Anna	<p><i>(Vanuit de keukendeuropening)</i> Dat kan niet! Een betere wereld kan niet. Als dat zou kunnen dan was het al lang gebeurd. Hoeveel mensen hebben zich niet ingezet voor wat volgens hen een betere wereld was. Hoe veel revoluties zijn er al niet geweest. Allemaal oprechte mensen die goeie doelen nastreefden. Die onrecht bestrijden. Slechterikken opsluiten. En waar is dat paradijs dat ze allemaal voor ogen hadden!? <i>(Pierre komt terug met een emmer en een stukje tuinslang van een meter of zo en rept zich via de keuken door de voordeur weer naar buiten ...)</i> Het gaat hier op en af. Altijd eeuwig, op en af. Dat is het basiskenmerk van dit duale universum waarin we met ons bewustzijn gevangen zitten.</p>
Joachim	<p>Ach Anna. Sinds de tweede wereldoorlog doen we het niet zo slecht hoor, in Europa. Ik bedoel ... we slaan mekaar al zeventig jaar niet meer dood ...</p>
Anna	<p>Wacht maar.</p>
Joachim	<p>Of tenminste : we zijn toch geen holbewoners meer.</p>
Anna	<p>Helaas niet. Ik denk dat de gemiddelde holbewoner mooi in evenwicht leefde met de natuur. Dat evenwicht is bij ons volledig zoek. Maar sowieso ... Elke strijd speelt zich in je binnenste af. Dat is waar elk mens in wezen leeft. In z'n binnenste. Via de zintuigen komt de buitenwereld binnen die wordt ingekleurd door hoe je bent. Je conditioneringen. En zo beleven we 'm. Binnenin. Telkens wanneer jij denkt gelijk te hebben, heeft iemand anders ongelijk. En je hangt! Je moet je afvragen : Wat is dat in mij dat denkt gelijk te hebben. Want in de tegenpartij zit ook zoiets, exact hetzelfde, dat op exact dezelfde manier denkt gelijk te hebben, het gebruikt alleen een ander standpunt. Maar de beleving is hetzelfde: Gelijk! Je moet standpunten zien te overstijgen door ze te laten vallen.</p>
Emma	<p>En dan!? ...</p>
Anna	<p>Je zal wel zien .... Iets neemt het over. De wijsheid die aan alles wat we zien ten grondslag ligt. Die neemt het over. Wij blokken die af met onze meningen. Al die zekerheden waarmee we onze twijfels overschreeuwen. En onze angsten, gebrek aan vertrouwen ...</p>

Joachim	En de Chinezen hun gang laten gaan!?
Anna	Dat doen ze sowieso ... Maar het maakt ook niet uit; bestrijdt de chinezen wat mij betreft ... Je lichaam doet toch waar het voor geboren is ... Maar weet alleen zo nu en dan, dat het allemaal één grote illusie is. Het is niet echt. Niks is écht.
Joachim	<i>(Er valt een wat ongemakkelijke stilte ...)</i> <i>(Tegen Emma)</i> Ik kan d'r geen touw aan vastknopen aan wat ze zegt Maar ik eh ... Ik vind het prima... Ik eh ... n'jah (<i>'hou van je' wil hij niet zeggen want dan is ie weer aan het stalken ...</i>) <i>Diepe zucht ...</i>
Emma	Ik voel me verschrikkelijk naar op dit moment Het spijt me.
Joachim	...
Anna	.... <i>(Joachim gaat weg en Anna gaat terug de keuken in)</i>
Schermt tekst	En zo eindigt straks ook deze dag. Beetje in mineur. Het ware wellicht leuker geweest wanneer Adrienne mee was gegaan met de trip van Joachim. En wanneer de Berkemategel in de keramiekbranche zou zijn uitgegroeid tot een wereldspeler. Het zou ook leuker zijn geweest als de Chinezen verdreven werden, ... En als er een mintgroen kabinet zou worden samengesteld met alleen maar vrouwen in de regering. Stel je voor zeg! Dat zou een heel mooi verhaal zijn geworden, toch!? ... Maar het loopt anders. Heel anders Kijk maar. ...
Adrienne	<i>Komt weer binnen.</i> ... nu sla ik je met een handicap 25 nog in de vernieling. D'r is gewoon geen meer zak aan op die manier François.
François	O.K.

Adrienne	En het is vooral bij het putten dat je punten verliest.
François	Ik heb honger.
Adrienne	... Doe dat geweer weg, graaf een margarinepotje in in het tuinpad en oefen potverdorie!
François	Ik kan nog wel even douchen voor de lunch toch!?
Adrienne	<i>Pakt een glas van tafel drinkt dat leeg, legt het op de grond, haalt een balletje uit haar zak legt het op de grond en wil dat met haar golfstick in het glas mikken ...</i> Of zo kan je ook. En dan kom je vaak nog op goeie ideeën ... Ik bereid zo mijn zaken voor. Op kantoor. Als ik theeglas en een balletje heb, nou ... berg je dan maar als tegenpartij.
Emma	<i>(Staat op van de bank loopt naar de voordeur pakt de zak graszaad van Twintig kilo en geeft er haar zus ineens een veel te harde klap mee tegen het hoofd)</i> <i>(Adrienne valt als een blok neer.)</i> <i>(Emma, geschrokken van haar eigen actie ...)</i> Ehm ... Sorry. sorry. Anna!
Anna	<i>(komt aangesneld)</i> Wat is er ...
Emma	Ik weet het niet.
Anna	<i>(ziet Adrienne)</i> Zal ik het ziekenhuis bellen.
Emma	Nee. We zetten haar op een stoel. Help even.
Anna	Is de bank niet beter. Kan ze liggen. Toch?
Emma	Nee! ... Oh wat ben ik nou aan het doen!? Wat ben ik nou aan het doen!? We moeten haar vastbinden, denk ik.
Anna	Wat!?

Emma	<p>Ik heb haar neergeslagen ... En nu moet ze vastgebonden worden. En verder weet ik het niet.</p> <p><i>Pakt een stoel probeert haar daar op te slepen</i></p> <p>Help even.</p> <p><i>Anna Steekt een halfslachtig handje toe ... Adrienne blijft liggen.</i></p> <p>Touw! Heb je touw?</p>
Anna	Beneden in de kelder, geloof ik, ligt er ergens touw ...
Emma	<p>Fuck, fuck, fuck. Wat overkomt mij. <i>Neemt een verlengsnoer van een lamp die daar ergens staat.</i> Tape!</p>
Anna	Bedoel je gewone tape, van die doorzichtige ...?
Emma	<p>Of doe maar een handdoek. Vaatdoek. <i>Rent naar de keuken</i></p>
Anna	Ze wordt weer beter.
Emma	<p><i>Terug met een vaatdoek</i></p> <p>En een kussensloop!</p> <p><i>Anna gaat naar de slaapkamer Adrienne komt suffig weer recht. Emma pakt een stoel.</i></p> <p>Ga maar effe zitten. Je bent gevallen.</p> <p><i>Adrienne gaat zitten.</i></p>
Adrienne	<p>Dit he'k nog nooit gehad. Ik sta ontspannen te potten en ineens lig ik op de gro...</p> <p><i>Emma begint haar meteen als een gek vast te binden. Gooit haar jas over haar zus ...</i></p> <p>Wat doe je nu Emma.</p>
Emma	<p>Ik ben je aan het gijnselen! ... denk ik.</p>

Adrienne	Je bent mij aan het wat!? <i>Emma bindt de vaatdoek om haar mond</i>
François	<i>Slaapkamerdeur gaat open, we horen François ...</i> Touw... Anna zei dat jullie touw nodig hadden. <i>Komt nat met alleen een handdoekje om uit de douche : heeft een bol touw mee.</i> <i>Schrikt zich de pleuris als ie plots Adrienne ziet zitten</i>
Emma	Kom, geef maar. <i>Pakt het touw uit François' handen en begint Adrienne nog beter vast te binden.</i>
François	Wat doe je?
Emma	Ze is niet goed geworden.
François	Maar je bindt haar vast.
Emma	Ja ook.
François	<i>(kijkt perplex toe)</i> Let een beetje op met haar knieën. Ze heeft stramme knieën.
Emma	Ik heb dit nog nooit gedaan, ... Ik weet het niet wat ik aan het doen ben hoor... Maar ik kan d'r niet mee ophouden merk ik ....
Anna	Hier is een kussensloop.
Emma	Doe die maar over haar hoofd.
Anna	Zo?
Emma	Ja. Ik denk het wel. Hoe anders.
François	Maar wat gebeurt er dan nu? Wat is dit. Ik heb het gevoel dat ik moet ingrijpen.
Emma	Doe maar.
Anna	Zal ik alvast thee zetten.

Emma	Ik weet het ook niet François.
François	Dit gaat toch wel erg ver vind je niet ...
Emma	Misschien wel maar Ik vind dat we haar moeten stoppen. Ze is te dominant, zet alles naar haar hand, doet iedereen naar haar pijpen dansen ... Haar hele leven al ... Heel mijn leven En iemand moet ooit 's tegen haar zeggen: Stop! STOP! Weetjewel. Tot hier en niet verder.
François	Ik ben daarvoor niet de aangewezen persoon denk ik.
Emma	Niemand! Ik ook niet.
Anna	Ze wil geloof ik ook iets zeggen.
Emma	Haar hele leven al! Haar hele leven wordt ze door iedereen ontzien.
Adrienne	<i>(Met een stem die zindert van gezag!)</i> Wat gebeurt er hier!? <i>(de drie anderen staan er als schoolkinderen bij)</i> ... Emma! Ik hoor je. Je bent daar. Wat is dit? ... Wat dit ook te betekenen heeft dit gaat niet zonder gevolgen blijven dat beseffen jullie toch! ... François! ... <i>(François gebaart tegen Emma : ik ben er niet)</i> <i>(Woest)Ik zie je stààn François!</i> <i>(François maakt de handdoek om zij lenden los en doet die over zijn hoofd)</i> Maak me los. Onmiddellijk! <i>(François gaat af.)</i>
Anna	Ze heeft de handdoek uit haar mond geduwd.
Emma	Adrienne hou nu even je mond alsjeblief en luister ...
Adrienne	Ik dènk er niet over. Op deze manier wordt er niet onderhandelt. Nergens over. ... En op een andere manier ook niet trouwens.

	Wat denken jullie wel dat je aan het doen bent. Waar zijn jullie mee bezig.
Emma	Hetzelfde wat jij al je hele leven doet Adrienne.
Adrienne	Ik heb nog nooit iemand vastgebonden!
Emma	Niet met touw.
Adrienne	Waar slaat dat nou op.
Emma	Jij gijzelt al je hele leven iedereen waar je mee in aanraking komt.
Adrienne	Is dit iets wat je in Colombië hebt geleerd!? Dat gijzelen.
Emma	Niet over mij beginnen Adrienne. Het gaat over U!
Adrienne	Dat is bepaald een merkwaardige manier van redeneren. Je bind iemand vast en als die bezwaar aantekent zeg je : How how rustig, het gaat over U ... Jij bent hier het probleem
Emma	Maar Adrienne Luister, luister nou 's. ... ehm Ben je niet verbaasd!
Adrienne	Ik sta perplex. <i>(Pierre komt uit de tuin, wast z'n handen schenkt een kop thee in, hoort het rumoer in de huiskamer gaat staan kijken in de keukendeur)</i>
Emma	En wil je dan niet weten hoe het zo ver gekomen is. Waarom ik je vast bind. Wat mij bezielt. Ik denk dat het een wat onhandige manier is om je aandacht te trekken.
Adrienne	Kan me niet schelen hoe het zo ver gekomen is of wat je bezielt; ik wil los.
Emma	Kijk en dat bedoel ik nou. Daar gaat het om Adrienne. Dat het jou niet kan schelen wat er leeft in jou omgeving ; in andere mensen, dat jij altijd meteen en uitsluitend wil wat er in jou binnenste op komt ...
Anna	<i>(tegen Pierre)</i> Ze is vastgebonden. <i>(Pierre neemt bedachtzaam een slok van z'n thee)</i>
Adrienne	Ik heb altijd geweten dat je een geniepig serpent bent Emma, dat je achter de rug van mensen zit te konkelen, Dat je het met William ook op een akkoordje hebt proberen gooien ... om mijn deel van de erfenis

Emma	<p>Wat!?! Hoe kom je daarbij? Hoe verzin je het! Dit is nou projectie Adrienne! Dit is ... een aspect van jezelf, dat bij jou in je dooie hoek zit, achter een blinde vlek, dat je dus niet ziet, waar je geen weet van hebt ... en dat je bijgevolg als een eigenschap in je omgeving tegenkomt. Ik heb nooit! Hoor je me! Never de nooit niet, met William wat dan ook achter jou rug zitten bedisselen ...</p>
Adrienne	<p>Alleen maar! Ik kan me niet anders herinneren.</p>
Emma	<p>Omdat wij gezond waren! Omdat we niks mankeerden! Omdat wij jullie moesten ontzien. Jou en papa. Papa die zijn vrouw kwijt was en jij met je horrelvoet. Je hebt er geen idee van. Altijd kregen wij de schuld. Altijd als er iets was als jij je zin niet kreeg of een stuk speelgoed , ging je dreinen en kregen wij de schuld ... Zoiets scheidt een band, maar dat is geen gekonkel.</p>
Adrienne	<p>Pierre ben je daar!?</p>
Pierre	<p>Jawel mevrouw.</p>
Adrienne	<p>Maak me los.</p>
Pierre	<p><i>(Emma doet ferm teken van nee.)</i> Het is op dit moment onduidelijk waar de mijn bevoegdheid ligt eh... mevrouw. Naar wie ik moet luisteren zeg maar ...</p>
Adrienne	<p>je hebt gewoon te luisteren naar wat ik zeg ...</p>
Pierre	<p>Toch heb ik het gevoel dat ik eerder bij het huis hoor mevrouw. Dat bij gevolg zowel u als uw zus mij kunnen zeggen wat ik moet doen.</p>
Adrienne	<p>Dat huis is van mij. Dus je maakt me nu los. Of je bent ontslagen.</p>
Pierre	<p>Als u mij ontslaat. Kan ik je niet losmaken. Iemand die ontslagen is die luistert niet meer, dat snapt u toch.</p>
Adrienne	<p>Je bent nog niet ontslagen. Pas als je me niet losmaakt ontsla ik je.</p>
Pierre	<p>Dat is het nu net. Ik maak je niet los nu, ik sta hier gewoon thee te drinken dus dan ben ik ontslagen.</p>

Adrienne	Anna!
Anna	Vraag me dit soort dingen niet mevrouw , alsjeblief ... Ik doe kopjes afwassen. En ik geloof trouwens niet ...- Mag ik iets zeggen? - ... ik geloof trouwens niet dat ... je kan het ook zo zien dat als je je gedachten geen gevoelens geeft ... als je ze niet tot emoties laat uitgroeien dan blijf je d'r buiten ... dan blijven het slechts gedachten... flarden betekenisloze tekst in de wind van je geest ...
Adrienne	Je wordt bedankt.
Anna	Alsjeblieft
Emma	Ik wil je zo losmaken Adrienne maar...
Adrienne	Doe dat. Onmiddellijk.
Emma	... Weet je waarom ik je vastgebonden heb!?
Adrienne	Dat interesseert me niet. Je hoort mensen niet vast te binden. En als je het per ongeluk wel doet dan hoor je ze zo gauw mogelijk weer los maken. Einde verhaal.
François	<i>(Van achter de deur)</i> Misschien moeten we dat toch maar doen! Dit werkt niet. Heb ik de indruk ... Dit leidt nergens toe.
Adrienne	Niet lullen François. Actie.
François	<i>(deur gaat open)</i> ... ? Nu is het nog maar vijf minuten dat we haar vastgebonden hebben. Dat is niet zo erg. Iemand vijf minuten vastbinden daarvoor kunnen ze je niet jaren opsluiten.
Emma	We moeten haar mond dichtplakken. Ze gaat ons ompraten. Waar is die tape. <i>(Anna geeft haar een rolletje doorzichtige plakband.)</i> <i>(Adrienne gaat van woede zo woest te keer dat ze met stoel en al om valt.)</i>
Pierre	Nee dikke! Dikke politietape moet je hebben. Ducktape. Ik haal wel effe.

Emma	<p>Luister! Ik ga haar losmaken. Uiteraard. D'r wordt hier niet gemarteld of ... maar eerst wil ik dat ze 's een keertje luistert. Ik wil een aantal ... wil ik een aantal dingen zeggen, merk ik. Regelen ook. ... Waar is die ... Die jongen van daarstraks, kunnen we die bereiken ... <i>(François heeft geen idee)</i></p>
Anna	Ik weet waar die zit.
Emma	Bel 'm dan of vraag of ie terug wil komen ...
Anna	Maar ehm. ...
Emma	Wat!?
Anna	<p>Niks. Ik doe het ... Ik doe 't wel. <i>(Gaat in de keuken staan bellen)</i></p>
Emma	<p>'k ga effe plassen Moet al meer dan een half uur ...</p>
François	<p><i>(tegen Adrienne)</i> Dit is wat ik al heel lang vrees weet je dat. Ik heb het altijd al gedacht. Je strijkt zo veel mensen tegen de haren in lieverd. Ik heb altijd al gedacht dat dat nog 's verschrikkelijk ging aflopen. En nou is het zo ver ... en ik voel me niet bij machte iets voor je te doen ...</p>
Adrienne	<i>(woedend)</i> Pak chatverdamme een mes uit die keuken François en snij die touwen door.
François	<p><i>Loopt geschrokken richting keuken draait zich halverwege om ...</i> Ik geloof eerlijk gezegd ... Waarom kan je dat nou niet vriendelijk vragen.</p>
Adrienne	Omdat ik godverdomme niet vriendelijk gestemd ben!
François	Dat ben je al jaren niet meer Adri.
Adrienne	<p>D'r is ook al jaren geen reden meer toe. Wat valt er te lachen dan. Met al die inbraken en die roofmoorden overal. Die buitenlanders die met hun uitkeringen onze pensioenen opgesoupeerd hebben.</p>
François	<p>D'r is hier nog nooit ingebroken. En onze pensioenen zijn gebruikt om de banken te stutten dat weet jij goed genoeg.</p>

Adrienne	... D'r liggen kikkererwten in de Albert Heyn! Gewoon gemberkoek kan je niet meer vinden. 't Zijn alleen maar pidé's en naans en chippatto's Je glijdt er uit over de houmous. Je breek je nek over de linzen ...
François	De Chinezen zijn erger Adri.
Adrienne	Chinezen zijn beleefd en die hangen niet op straat.
François	Omdat ze geruisloos onze hele economie aan het overnemen zijn. Ik zou liever willen dat ze de tasjes van onze bejaarden jatten vanop brommertjes ...
Pierre	<i>(Komt binnen met een rol Gaffa tape)</i> Ga jij het doen.
François	<i>(geschrokken)</i> Nee. Nee.
Pierre	Ik leg 'm hier O.K. <i>(legt de tape op tafel)</i> <i>(Pierre weer weg via keuken)</i>
Emma	<i>(komt weer binnen (uiteraard) vanuit slpk)</i> We kunnen eigenlijk al een aantal dingen regelen.
Adrienne	Regelen ...
Emma	In gang zetten. Ik zou willen dat wat die jongen zei daarstraks, die jongen die hier was ... ik vond dat een goed plan ... <i>(Anna is klaar met haar telefoontje ... trekt de buitendeur in de keuken open en luistert naar iets dat Pierre kennelijk tegen haar zegt)</i>
Adrienne	Jullie kunnen niks regelen ... Zonder mij kunnen jul...
François	De tape ligt daar ...
Emma	We wachten wel Adrienne ... Wij zijn vriendelijke mensen. Wij hebben geduld. <i>Pakt de tape</i> Help misschien even.
François	Wat moe 'k doen dan?
Emma	Kussensloop weghalen.

	Hoofd stilhouden.
François	<i>(Als ze het lichaam van Adrienne alleen nog maar naderen gaat het al te keer als gek.)</i> Pierre!
Anna	<i>(Komt weer binnen in de huiskamer)</i> Hij komt zegt ie.
Pierre	Jah! Wat is er.
Emma	Help effe we gaan haar ehm....
François	Iets op haar mond doen ...
	<i>(met z'n vieren komen ze d'r aan te pas om Adrienne een stuk tape op de mond te plakken kussensloop weer over haar hoofd te trekken en haar netjes recht te zetten...)</i>
Emma	<i>(gaat huilend in de zetel zitten)</i> Ik vind dit zo moeilijk om te doen! Het is omdat ik dit al mijn hele leven zo moeilijk vind en het steeds maar voor me uit schuif. Dat het zo ver is gekomen. Ik ben het zelf die van mijn zus zo'n monster heeft gemaakt snap je. Door mijn verdaargzaamheid, door alles maar te accepteren door nooit grenzen te stellen ....
François	Mijn moeder die was bedlegerig. Ik heb daar altijd broodjes voor gesmeerd ... en dan schopte ze die schaal om als ik bij het bed kwam ... die schaal met broodjes
Emma	Dan kom je later terug in zo'n situatie terecht ... Je komt terug tegenover dominante mensen te staan. Als je vroeger op je kop hebt laten zitten als kind. Als kruisraketten komen ze op je af. Je trekt ze aan met je onderdanigheid.
François	Mijn vader kweekte dwergkonijntjes weet je dat. Die verkocht ie aan dierenwinkels. Als voedsel voor wurgslangen.
Pierre	Nou heel lang ehm ... heel lang kan je haar zo niet houden. Ze zal op een gegeven moment toch moeten eten En plassen. ...
Emma	Ik heb genoeg verpleegwerk. ... Ik ga morgen wel ... bij de apotheker ... Ik kan wel een naald steken. Ze krijgt gewoon voeding via een infuus. We gaan hier niet drie keer per dag zoals daarnet ...
Pierre	En plassen.

Emma	Ja. Ook. Ik breng een sonde in.
	<i>(Adrienne gaat weer even vreselijk te keer ...)</i>
Anna	Misschien moet ze nu al.
Emma	Ik ga niet elke keer met je worstelen zoals daarnet Adrienne, Ik vind dit zelf niet leuk. Ik vind mezelf nu niet leuk bezig ... Begrijp me niet verkeerd. Ik ben hier niet trots op. Maar ik ga niet elke keer met je worstelen.
	<i>Lange stilte ... Niemand weet het eigenlijk ...</i>
Anna	<i>(Tegen Adrienne)</i> Mevrouw ... mevrouw Mag ik wat zeggen ... <i>(Adrienne reageert niet, Anna gaat dichterbij staan en buigt zich over haar, gaat gehurkt bij haar zitten ... dit soort repliek hoef ik niet helemaal te verstaan, dit is gesmiespel waarin hier en daar een woord verstaanbaar is, de sfeer is belangrijker dan de mededeling, Francois en Emma die daar met afgetrokken gezichten op die bank zitten; Pierre staat weer in het keukendeurgat Anna zit gehurkt voor Adrienne als tegen een kind dat troost behoeft ...)</i> U hoeft zich niet zo op te winden. We hoeven ons nooit op te winden. Wij mensen. Puur technisch. We kiezen daar zelf voor. Om onze gedachten te verbinden met emoties. En emoties te voeden met gedachten. Maar je kan ook ... als je gewoon denkt : 'Gedachten gedachten' ... eh d'r komt een gedachte langs, dan denk je bvb : 'Emma is een trut en Anna al helemaal.' Dan kan je daar gewoon naar kijken. Je hoeft die dan niet op te blazen door d'r andere gedachten bij te slepen. Dingen als : 'En waaraan heb ik dat verdient dat ik hier door een stelletje trutten blablabla.' Want dan maak je het voor jezelf en voor iedereen alleen maar erger. Dus als zo'n gedachte in je op komt ... Dat neem je die gewoon voor wat ze is : Een gedachte. Punt! En je plakt d'r in gedachten een keurig labeltje op. 'gedachte' Als op een potje snap je? : 'gedachte' <i>(Anna krijgt een ontzettende stamp tegen haar schenen en rolt om terwijl ze met een van pijn verkramp gezicht haar scheen vast houdt....)</i>
Pierre	Ik ga die benen aan die stoelpoten vastmaken.
Emma	<i>(terwijl Pierre die benen aan die stoelpoten vast maakt.)</i> Wat kunnen we al doen zonder de handtekening van Adrienne ...
François	Niks.
Emma	Wat is dat nou voor onzin. Stel dat ze sterft. ...

François	Gaan we haar doodmaken?
Emma	Nee! Maar dan houdt toch ook niet alles op. ...
François	Dan neemt de beheerraad ... het zaakje over. En de aandeelhoudersvergadering ...
Emma	Ze zal wel bijdraaien. Is een kwestie van tijd. Maar ... Laten we ons d'r op instellen dat dit even gaat duren.
François	O.k. <i>(Gaat weg Richting slpkm.)</i>
Anna	'k snappet. <i>(Gaat naar de keuken)</i> <i>(Pierre loopt door de voordeur weg)</i>
Emma	Wacht d'r moet wel altijd iemand bij haar blijven vind ik. Laten we een beurtrol afspreken.
	<p>En zo geschiedt. Ze spreken een beurtrol af. Emma begint. En dan gaan ze elkaar om de twee uur aflossen. Buiten is het lente. Merels komen uit het ei. Paasbloemen wiebelen. Joachim komt weer opdagen. Hij krijgt groen licht van Emma om alvast zo veel mogelijk van zijn plannen te proberen realiseren. François zorgt voor extra fondsen en Joachim gaat praten met de research afdeling van Berkema over verticaal bakken en diverse emulties. En ze krijgen het voor mekaar. Het blijkt helemaal niet moeilijk te verwezenlijken. Er is ook meteen al heel wat interesse bij allerlei klanten. De raad van advies tekent geen bezwaar aan. Nu alleen Adrienne nog ...</p> <p><i>(terwijl het publiek deze tekst zit te lezen nu zou er een snelle montage moeten volgen van figuren die omstebeurt bij Adrienne zitten, liggen, rondlopen, staan, slapen, dag, nacht, ochtend, avond)</i> <i>(We zien Adrienne ook veranderen in een ding waarop van alles aangesloten wordt, baxter, urinezakje, monitor eventueel met hartslag etc. ...)</i></p>
Emma	<i>(Heel rustig)</i> Ik weet nog hoe jij vroeger die ene pop had. Een hele dure. Ik had een hele doos met verneukte poppen, en de ene was een oog kwijt de ander een arm. Maar ik hield van allemaal. En jij had er één. ... ik weet niet meer hoe ze heette ... <i>(Er komt een mompel de tape in de kussensloop vandaan)</i> Ja die... ; En jij speelde daar haast niet mee. Die ging nooit in bad of of ... omkleden, Jij bewaarde die alleen. Je probeerde die in een perfecte staat te houden. Zo ben jij. Jij wil bewaren wat mooi is en dat in een perfecte staat houden ...

	<p>Maar dat kan je niet altijd. Het leven laat zich niet bewaren. Alles verandert. Of wil veranderen. Als je een relatie hebt met iemand ook. We zouden allemaal wel willen dat het altijd blijft zoals in het begin. De eerste ontmoeting, de eerste blik, de eerste kus .... D'r is nog nooit iemand die heeft gevonden hoe dat moet. ...</p>
	<p><i>Tijdsverloop, muziek en licht, alsof de zon van de ene kant naar de andere door de kamer gaat</i></p>
Pierre	<p><i>(nacht)</i> Adrienne. Ben je d'r? Ik bedoel ... hoor je me. Slaap je niet of zo? Doe misschien met je hand ehm ... open en dicht of zo .... <i>(Adrienne doet haar hand die op de armleuning van de stoel is vastgebonden open en dicht.)</i> O.K. Ehm ... ik heb, geloof ik, iets te zeggen ... Ik ben helemaal niet akkoord. -ik wil even dat je dat weet - met wat er hier gebeurd. Maar ... ja ... Ik ben er om de bladeren uit de dakgoot te halen in de herfst. Het is niet de bedoeling dat ik mij ga bemoeien met de dingen die hier binnen aan de hand zijn tussen mensen van jullie niveau za'k maar zeggen. Discretie is mijn vak. En dit is heel ehm ik bevind mij nu in een heel lastig parket ... snap je ... <i>(De hand van Adrienne open en dicht.)</i> Oh! Leuk! Ik vind niet dat je mensen moet vastbinden. En jou al helemaal niet. Ik bedoel ... weetje, ik merk dat ik het moeilijk vind om dit te zeggen. Wie ben ik tenslotte. <i>(de hand van Adrienne gaat als een gek open en dicht)</i> Ja o.k. Ik zal mijn mond houden. Het is niet de bedoeling dat ik ehm ... ongevraagd het woord tot u richt. <i>(Adrienne gaat met haar hele stoel te keer / ze wil eigenlijk zeggen 'Maak me los lul')</i> Rustig maar ... Ik zal stil zijn. <i>(Als Adrienne weer enigszins is bedaard)</i> Ik kan dat heel goed. Weet je dat ik vroeger thuis ... ik was enig kind... en dat ik vroeger thuis nooit voor mijn beurt mocht praten. Ik kan dat heel goed! Zwijgen. En ik doe dat ook heel graag : Weten waar mijn plaats is en doen wat van me verwacht wordt ... . Maar als ik ... als je mij nou ... als jij tegen mij zou zeggen Hè ...: Pierre! Vertel nou 's wat er in je om gaat ... Ehm ... Dan zou ik ... dan zou ik, denk ik, mevrouw ... zeggen :</p>

	<p>Kijk: Jij weet heel goed wat er moet gebeuren ... En ik ken heel goed mijn plek. En ik heb al dikwijls zitten denken mevrouw Berkema, dat wij een goed ehm ... team zouden vormen. ...</p> <p>Team! Begrijp je wat ik bedoel. (<i>de hand van Adrienne verroert geen vin</i>)</p> <p>Een huwelijks-team, bijvoorbeeld.</p> <p>Ik zie het huwelijk als een klus, snap je. Een klus die je perfect kan klaren als je een goed team hebt.</p> <p>Ik zou best met je kunnen trouwen weet je als ...</p> <p>Ik denk dat ik een goed team met je zou vormen.</p> <p>Ik mag zulke dingen niet denken, dat weet ik wel. Ik mag ze ook niet voelen. Ik mag ze ook niet zeggen.</p> <p>Maar ik doe het toch .... Want stel nou dat bij jou bijvoorbeeld ook ehm ... (<i>Haar hand beweegt niet</i>) ... Dan komen we daar nooit achter als dat niet werd uitgesproken ...</p> <p>Snap je?</p> <p>Ik zou je natuurlijk onmiddellijk losmaken als nu bleek dat ...</p> <p>Onmiddellijk!</p> <p>(<i>Haar hand beweegt niet</i>)</p> <p>(<i>Anna komt binnen met een deken en een kussen loopt naar de bank en valt daar meteen verder in slaap.</i>)</p> <p>Oh is het al zo ver. ...</p> <p>OK.</p> <p>Jeetje, tijd vliegt zeg. Oho!</p> <p>Ze is heel rustig.</p> <p>Volgens mij is ze in diepe slaap ...</p>
	<i>Tijdsverloop ...</i>
François	<p>(<i>Helemaal voor zichzelf, zit in de zetel hoofd helemaal achterover op de rugleuning naar de zoldering starend</i>)</p> <p>Als dit achter de rug is dan zou ik 's een keertje naar Italië met je willen. Zeg! Gewoon wij tweeen. En dan alleen maar wat rondrijden. Door het gehevelte daar. U2 op de radio. Door die bochten met U2. Als we moe zijn stoppen we. Gaan we in een hotel. Of ik neem m'n geweer mee. Ik schiet een duif voor je en ik maak die klaar op zo'n vuurtje van eikenhout. Simpele dingen Adrienne ...</p> <p>D'r is zo veel leuks dat we kunnen doen.</p> <p>En wij doen dat niet.</p> <p>We zitten ieder in onze eigen wereld.</p> <p>En we zijn helemaal vergeten dat we straks dood gaan. En dat we dan niks leuks hebben gedaan.</p> <p>Weet je dat we gewoon naar Eilat zouden kunnen. Jij vind die documentaires toch mooi. In Eilat kan je snorkelen.</p> <p>Ik weet niet eens meer weet wat je leuk vind.</p> <p>Kwartels vind je lekker. Dat weet ik nog. Kwartels.</p>
	<i>Tijdsverloop</i>
Joachim	<i>Anna doe de deur open Joachim komt binnen.</i>

	Wat is er! Wat wilde je!?
Anna	Niks.... Gewoon Je terug zien. Ik vond het prettig vorige keer ...
Joachim	Maar ...
Anna	... dat je d'r was?
Joachim	Maar 't mag niet.
Anna	En ik moest je bellen ook. Van Emma. Die mensen hier... voor 't bedrijf en zo.
Joachim	Als de politie mij hier nu ziet ben ik strafbaar.
Anna	Niet als ik geen klacht neerleg toch.
Joachim	250 meter staat er in het vonnis. Minstens 250 meter moet ik bij je vandaan blijven.
Anna	Als ik de politie niet bel kan de politie je niet zien. Vorige keer had je d'r toch geen last van.
Joachim	Je moet dat vonnis ongedaan maken.
Anna	Hoe?
Joachim	Geen idee. Maar ik raak je met geen vinger aan. Voor de rechtbank die maatregel ...
Anna	We kunnen toch al afspreken ....
Joachim	... dat vonnis heeft herroepen.
Anna	Laten we opnieuw proberen.
Joachim	Ik geloof zelfs niet dat ik zoiets tegen je mag zeggen. Laten we opnieuw proberen. Als jij dit gesprek bijvoorbeeld zou opnemen ...
Anna	Waarom zou ik dat doen?
Joachim	Dat weet ik niet. Waarom heb je me de eerste keer aangeklaagd.

Anna	Ik was moe Joachim. Ik was in de war. Niet zo zeer door jou. Maar ook ... En ik wilde met rust gelaten worden ...
Joachim	O.K. Maar ik kan nu niet zo maar ineens knop omdraaien en ... Ik heb gewoon maanden aan een stuk al het mogelijke gedaan om niet meer aan je te denken. Ik heb als een gek naar je verlangd, weet je ... En ik heb daar bij gezeten bij dat verlangen ... Zoals je zit bij een vuur , waar je geen hout meer op probeert te gooien.
Anna	Maar je wil wel opnieuw proberen.
Joachim	... Uiteraard
Anna	Meer hoeven we toch niet te zeggen tegen elkaar ...
Joachim	Nee.
Anna	We zijn nog niet klaar blijkbaar. Met elkaar.
Joachim	Ik ben alleen bang ... We zijn relatieverslaafd Anna. Mijn therapeut heeft het daarover gehad . Dit wat er nu gebeurd ook De kick van het verzoenen. Die zoeken we op En we gaan alsmaar verder in het uitmaken. Nou hebben we de rechtbank er al bijgesleept. Ik weet niet of wij ooit rustig tevreden kunnen zijn bij elkaar ...
Anna	Je bent sowieso op jezelf aangewezen.
Joachim	Wat!?
Anna	Ik heb geleerd om rustig tevreden te zijn met mezelf.
Joachim	N'jah ... Ik ook natuurlijk. Ben ook hard op weg om ... Ik bedoel. Het gaat goed met me ....
Anna	Precies. En dan heb je de ander niet nodig voor je geluk.

	Dan ben je gelukkig, op grond van jezelf. En dan is die andere, het extraatje, De kers op de taart die je voor jezelf gebakken hebt.
Joachim	Ik wil je graag aanraken.
Anna	Ik jou ook.
Joachim	Maar ik ga het niet doen.
Anna	Nee we gaan wachten.
Joachim	<i>Lacht</i>
Anna	<i>Lacht</i>
	<i>Tijdsverloop</i> <i>Emma, Pierre, Anna, François, Joachim, staan bij de tafel te smiespelen ...</i>
Joachim	Weet je wat het is : De tijd begint een beetje te dringen. Ik krijg offertes binnen ... .
Emma	Er zijn grenzen. Fisiiek aan de tijd dat een mens zittend op een stoel kan doorbrengen...
Pierre	Je hebt toch van die kussens met glaskorrels tegen doorligwonden.
Joachim	We hebben alleen haar handtekening nodig. Zouden we de druk niet wat kunnen verhogen.
Emma	Je gaat haar toch niet slaan ...
Joachim	Nee! Tuurlijk niet ... maar ... Hoe dan!?
François	Ik vind dat zij dit niet mag horen. We moeten iets in haar de oren steken.
Anna	Ik heb dopjes. <i>(Gaat dopjes halen)</i>
Joachim	We moeten misschien bereid zijn offers te brengen. Even! Voor één keer. Soms moet je even je principes een beetje op zij schuiven en ....dan doe je wat nodig is ... en dan zet je ze weer goed; je principes.
Emma	Offers

Joachim	<p>Het gaat om iets groots. We mogen we niet vergeten.... Het gaat om de mensheid. Om de wereld.</p> <p>Vriendelijkheid is mooi als het gekaderd wordt door kracht. Als je ook een vuist durft te maken.</p> <p>Zachte, vredelievende volkeren; neem: de Indianen, worden door de geschiedenis weggespoeld. De Tibetanen.</p> <p>En al die andere vredelievende volkeren die we nooit gekend hebben omdat vredelievende volkeren waren en omdat vredelievende volkeren ongemerkt verdwijnen.</p>
Emma	Ja O.K. maar ...
Joachim	<p>... het gaat ook om het feit dat we iets ongedaan willen maken. De gelegaliseerde hebzucht, een dodelijke ziekte die wij op de wereld hebben gezet, wij westerlingen. Daar proberen we een geneesmiddel voor te ontwikkelen; een ander model tegenover te zetten.</p> <p>En de wereld heeft dit nodig op dit moment. ...</p>
Emma	Wat dat betreft is iedereen het me je eens Joachim daar gaat het niet om ...
Joachim	<p>... En we moeten ons de vraag durven stellen. Klopt het dat één iemand, Eén iemand die niet geïnteresseerd is in wat en hoe anderen denken, zoals Mevrouw daar, dat die dat proces kan tegen houden! Alleen maar! omdat die anderen wel geïnteresseerd zijn in hoe zij denkt.</p> <p>Dat moeten we ons durven afvragen.</p> <p>Klopt dat wel!</p> <p>Want dat is het wat hier aan de hand is.</p>
Emma	<p>Maar : Offers brengen.</p> <p>Een Offer! Ik vind dat een gevaarlijk woord.</p>
Joachim	Dan moeten we een ander woord vinden misschien.
François	Bijsturen.
Anna	Ik vind ze niet, de dopjes.
François	<p>Laten we dan even ophouden met praten want ik vind dat ze dit niet moet horen...</p> <p><i>(Pierre gaat z'n vingers in Adrienne haar oren steken.)</i></p>
Emma	Maar ...
Joachim	Juist wel, dit moet ze wel horen.
Emma	Los van het feit of we wat gaan doen of niet. .... Wie gaat het doen. Hoe gaan we het doen. D'r is hier niemand die dat kan. Offeren.

Joachim	<p>Ook onze onschuld, snap je! Ook onze onschuld moeten we offeren; We moeten ons niet zo vastklampen aan onze politieke korrektheid.</p>
Pierre	<p><i>(Met z'n vingers in Adrienne haar oren)</i> Weet je wat we kunnen doen. We kunnen haar knie verdoven. Daar voelt ze niks van. Dat is alleen een prikje. Maar dan: terwijl ze d'r op zit te kijken! Eh! We verdoven die knie. En als we dan, terwijl ze toe kijkt, met een scalpel die knie openmaken dan voelt ze daar niks van, en dan snijden we die knieschijf los snap je en we steken die in haar mond ... Volgens mij gaat ze dan wel piepen hoor.</p>
Emma	<p>Wacht nou even. Wacht ... Wacht wacht wacht wacht ... Iedereen naar buiten.... Ga misschien allemaal even weg. Laat mij even met haar alleen, want dit gaat me te ver. <i>(Iedereen druipt af)</i> Dit gaat me allemaal veels te ver ....</p>
Pierre	<p><i>(Gaat door de voordeur naar buiten.)</i> <i>(Mompelend)</i> Prima, ik heb nog genoeg andere dingen te doen...</p>
	<p><i>(De andere drie gaan in de keuken staan. Met geknakte koppen staan ze naar hun voeten te staren terwijl Emma tegen Adrienne tekeer gaat.)</i></p>
Emma	<p>Adrienne. Nu ga je naar mij luisteren. Jou koppigheid bestaat uit angst. Hoor je me!? Begrijp je me? Pure angst. Angst voor zachtheid. Angst voor tederheid. Ik weet dat omdat ik ook lange tijd zo ben geweest. Ik heb gezopen, ik heb gesnoven, ik heb alles gepakt wat God verboden heeft. En dat was ook alleen maar: Angst! En ik ben uiteindelijk de trappers verloren. Jij hebt dat altijd veroordeelt, er op neergekeken. Ik weet dat. Jij hebt dat altijd gezien als zwakte, een gebrek aan ruggengraat, karakter, wil. Het onvermogen om mezelf in de hand te houden. En je hebt daardoor nooit gezien wat het werkelijk was: een ziel die tegen de grenzen van het leven aan bonkt om d'r achter te komen wat dat leven in wezen is. Wat dit leven van zin is met haar. Ik ben heel diep geweest. En ik heb gezien dat wat jij karakter noemt angst is! Angst om je goeie naam te verliezen. Wat jij ruggengraat noemt is angst. Om de controle te verliezen. Wat jij zwakte noemt is ook angst. Om jezelf te verliezen. Maar een mens moet zichzelf durven verliezen om er achter te komen dat hij onverliesbaar is. Onverwoestbaar.</p>
François	<p><i>(in de keuken tegen Joachim)</i> Heb jij wel's ehm ...</p>

	Kleiduifschieten ken je dat.
Joachim	Nee.
François	Dat is heel goed tegen ... als je gespannen bent. Wacht ik pak effe handschoenen ....
Emma	Ik ben heel diep gewee...
François	<i>(François loopt door de kamer, van de keuken naar de slpkmr. ...)</i> Sorry.
Emma	Ik ben heel diep geweest Adrienne ... En ik heb mij van heel diep moeten terugvechten. Ging niet vanzelf, niet meteen, niet zo maar. We zijn in ons onderbewustzijn ook allemaal bang voor het feit dat de waarheid uiteindelijk niet bestaat. Omdat ze voortdurend verspringt met het standpunt dat je inneemt. Bang voor het feit dat je ook zelf niet bestaat. Dat wat je denkt te zijn. Dat dat niet bestaat. Dat dat maar iets is dat je jezelf hebt wijsgemaakt.
François	<i>(Komt weer langs. Op z'n tippen. Snel. Tegen Joachim in de keuken ...)</i> Ik heb maar één paar! Maar je kan ook makkelijk zonder handschoenen ... <i>(tegen Emma)</i> Sorry! Nou ga ik je verder niet meer lastig vallen.
Emma	Waar is de kleine Adrienne, vraag ik me nu af. Waar is die kleine Adri. Waar is dat meisje van een jaar of vier dat je ooit geweest bent voor je al die dingen begon te geloven die ze je hebben wijsgemaakt.
François	<i>(Fluisterend)</i> Kom maar mee. <i>(Joachim en François ... samen naar buiten)</i>
Emma	Ik weet dat ze daarbinnen ergens zit. Opgesloten in één van de kelders van je onderbewustzijn; Bewaak door je ego. Dàt meisje Adrienne, dat het vermogen heeft om te handelen zonder na te denken en om alles en iedereen lief te hebben, om gelukkig te zijn. Zo maar. Dat meisje zou ik graag verlossen. En toen die jongen daarstraks, het over die kikker had, weet je. Toen dacht ik : dit gaat over ons; dit gaat over onze familie. Over het feit dat niemand jou of papa ooit iets in weg heeft durven leggen. En jullie gingen alsmaar verder. Alsof je op zoek was naar grenzen. Jullie zijn het kokend water. En de omgeving; ik, William, François ... wij zijn de kikker in dit verhaal. En ik ga d'r nu voor zorgen dat die kikker uit dat water springt . En als ik daarvoor .... Ongunstige dingen moet doen, <i>(ze geeft haar een klap)</i> als ik daarvoor een gevecht moet aangaan <i>(nog één)</i> als ik daarvoor moet ... (

nog één) Als ik daarvoor die bewaker moet slaan, (*laat een regen van slagen op haar neerkomen.*) Als ik die bewaker z'n poten moet breken dan zal ik dat doen! Als ik daardoor het kind kan bevrijden. ... Als ik daardoor de kikker doe ontsnappen. .... (*De stoel van Adrienne ligt om , de baxter is omgetrokken. Emma stampst ongenadig op haar in*) Als ik daarvoor bij jou moet doen wat ik bij pappa nooit hebt gedurfd. (*en Adrienne huilt hartverscheurend onder haar kussensloop, ze ligt te brullen werkelijk ...*)

(Emma huilt ook) (met zachtere stem)

Dan zal ik dat doen.

Hoor je me!

Dan zal ik dat doen.

Want jij bent mijn zusje. Je bent mijn zusje Adrienne,

En ik hou van mij zusje

...

Huil maar Adri.

Het is O.K. nu.

Dat is heel goed wat er nu gebeurd.

Dat je huilt ...

Huil maar.

...

...

Ik ben ooit 'n keertje ...

Ooit 's keertje wakker geworden in m'n eigen kots. In de goot tussen de auto's. Verkracht door iemand. Ergens achter in een busje herinnerde ik me nog vaag. En toen hebben ze me d'r uitgegoid ... ergens.

Het was op een ochtend. Een zondagochtend; de mensen gingen naar de kerk. Je kon je adem zien. En ik moest rechtstaan en m'n kleren goed trekken. Ik zag de kerkgangers geschokt naar me kijken.

Ik ben nooit méér mens geweest dan toen.

Hoewel ik op dat ogenblik verschrikkelijk eenzaam was Adrienne. Ik weet nog, liep langs allerlei haveninstallaties terug naar huis. Met purperen handen van de kou. En pijn in m'n broek. Ik voelde mij op dat ogenblik zo alleen dat ... (*nu horen we zo nu een dan dat geweer afgaan van François en Joachim. François doet het goed, telkens twee schoten kort na elkaar. Pang pang. (Echt kleiduijschieten zeg maar) Joachim doet maar één pang en een beetje later weer één.*) (*Adrienne snikt nog zo nu en dan*) hoe moet ik dat zeggen ... ik voelde mij zo belachelijk alleen, dat 'de andere kant' zich kenbaar maakte. 'De andere kant, weet je' ... waar de goden en de engelen of zo ... zich ophouden. Ze konden het niet meer aanzien blijkbaar. Ik weet niet wat er precies gebeurde, maar d'r was daar ineens een aanwezigheid, weet je. Niet fisiek. Maar in mijn beleving. Ik was ook bloednuchter op slag. En de hele wereld, de straat, de weg waarop ik liep, de boten langs de kade, het bos daarachter, alles was doortrokken van een aanwezigheid. Zoals wanneer je alleen in de wachtkamer zit bij een dokter en d'r komt nog iemand binnen. Een aanwezigheid. (*Adrienne is opgehouden met snikken*) Maar dan miljoenen keren sterker dan bij iemand die een wachtkamer binnenloopt. En ik zag niemand. Ik kéék maar ik zag niemand. Ik voelde het alleen. En mijn gedachten vroegen, nog voor ik er erg in had, vroeg ik in gedachte. 'Wie ben jij?'. Aan die aanwezigheid. En onmiddellijk, met de snelheid waarmee licht

	<p>wordt weerkaatst door een spiegel, kwam het antwoord. 'Ik ben jij.' Mijn volgende gedachte was: 'Ga niet weg.' En het antwoord: 'Ik ben nog nooit weg geweest.' Het heeft zo'n twintig minuten geduurd en het waren de twintig gelukkigste minuten van mijn leven.</p> <p>...</p> <p>Dat is de eerste keer dat ik dit tegen iemand vertel. En het klinkt stom als ik het zo hardop uitspreek merk ik. Kom, ik zal je rechtzetten. Ik zal je losmaken nu. ... <i>(Trekt de stoel recht, haalt de kussensloop weg. De tape van haar mond.)</i></p>
Adrienne	<p><i>(heel rustig maar ontzettend overtuigd)</i> Dit, wat jij nu hebt gedaan, had je niet moeten doen Emma. Hier ga je spijt van krijgen.</p> <p>...</p> <p>Je gaat hier spijt van krijgen. Ga daar maar van uit. <i>(Buiten : Pang!pang!)</i></p>
Emma	<p><i>(Kleeft de gaffa gauw weer op de mond, gaat in de keuken kijken. Iedereen weg. Tegen Anna)</i> Ik ben even naar buiten. Wandelingetje.</p>
Anna	<p>Is het gelukt?</p>
Emma	<p>Ik weet het niet. <i>(pakt daar gauw een jas van Pierre en gaat naar buiten door de tuindeur)</i> <i>(Anna gaat naar het vuur en schept iets uit)</i></p>
Anna	<p><i>(Gaat voorzichtig kijken ...)</i> Wilt u niet een kopje bouillon mevrouw. Ik kan me zo voorstellen dat dat infuusvoedsel op den duur een beetje gaat tegensteken en ik heb lekkere bouillon getrokken van en stukje jeugdvlees en een pak diepgevroren erwten ... Maar ik ga je niet bevrijden mevrouw als u het mij niet kwalijk wil nemen. Ik zou het wel willen. Maar ik durf het niet. Ik zal met mijn pen een gaatje in de tape prikken en dan kan u met een rietje</p> <p>...</p> <p>Voorzichtig hoor ... 's nog te warm!? Ik zal even blazen ...</p> <p>...</p> <p>Weet U ... Ik heb u eergisteren toch met dat briefje om een gesprek gevraagd. Weet u nog? Over Anthony. Misschien kunnen we dat nu voeren. Ehm ...</p>

	Ik vind het wel prettig te weten dat u niks gaat terug zeggen. ....
François	<i>(komen de keuken weer binnen, ontdekken de bouillon en nemen ook een kopje)</i> <i>(deze hele dialoog tussen François en Joachim niet te duidelijk ... Ik hoef niet alles te verstaan. Het enige dat ik moet voelen is dat die twee mekaar gevonden hebben. Ze hebben alletwee iets met economie en ze vinden het leuk om standpunten uit te wisselen. Dus de waardering die die twee voor elkaar ontdekken en voelen is belangrijk. Niet de standpunten. Want de focus ligt ondertussen op wat Anna tegen Adrienne zegt. Dat moeten we wel allemaal horen ...)</i> Nee je moet er mee weten om te gaan... D'r valt wel mee te werken maar je moet de regels kennen ... zoals bij alles uiteindelijk.
Joachim	Dat zeggen we al sinds de Olympische spelen van 2008, om ons geweten te sussen zodat we een deel van de koek kunnen binnen te halen ...
Anna	Misschien moet ik er even de papieren bij halen .... <i>(Anna weg, naar haar kamer, door de keuken de tuin in ...)</i> <i>(tegen Joachim en François) Ben zo terug ...</i>
François	Ik ken een beter manier om je geweten te sussen ... Dat is jezelf de vraag stellen : Bestaat er wel een geweten.
Joachim	Tuurlijk wel!
François	Dat zeg jij alweer. Je mag niet vergeten dat de menselijke geest die ziet 'buiten' zichzelf alleen dat waar hij 'binnen' al van overtuigd is. Ik zie bijvoorbeeld alleen systemen. Patronen. De beurs is zoiets als een ...
Joachim	Ik weet dat je door middel van denken, van concepten je gevoelens kan verdoven. Het geweten is een gevoel en dat kan buiten spel gezet worden ... . Neem Stalin! Neem Mao!
François	Maar geweten is ook gevaarlijk. Want dat suggereert iets dieps en iets hogers ... En voor je het door hebt is het de schepper zelf die via jou geweten aan z'n schepping zit te morrelen en dan kan je weer iemand de kop gaan inslaan met een kruis ... Ik zie patronen ...
Pierre	<i>komt met jas en al aan de kamer binnen.</i> <i>Tegen Adrienne ...</i> Ik heb de auto volgetankt voorstaan met draaiende motor, als je wil neem ik je nu mee. Wat denk je .... <i>Zij reageert niet</i>

François	Ik zie patro...
Joachim	Geweten betekent letterlijk : Besef van goed en kwaad. Als je nou miljoenen mensen dood maakt zoals Stalin en Hitler, dan ben je dat besef toch kwijt.
Pierre	Zeg!?
François	<i>(Probeer dit vol te houden om deze dialoog tussen Pierre en Francois geen gewicht te geven ... Alles achteloos weggooien alsof het om twee acteurs zijn die in de coulissen met elkaar van gedachten staan te wisselen omdat het even niet aan hun is . Als je de redeneringen , (hoewel ze –toegegeven-belangwekkend lijken) belang gaat geven, dan hang je. We zitten op blz. 71 ik heb als toeschouwer te veel belangwekkende dingen gehoord, ik ben dus moe van het luisteren en meeredeneren en het begrijpen... d'r komt niks mee binnen. Maar als de dialoog haast als een soundscape wordt behandeld, iets wat uit de lossen pols zo maar eventjes wordt gezegd allemaal, zonder dat het zoals bij de toespraak van Joachim of de bekentenis/mep-monoloog van Emma gewicht en ruimte krijgt, dan zal je d'r van versted staan hoe helder de inhoud binnenkomt.)</i> Ook hier weer: Wie zegt dat het bestaat! Wie zegt dat goed en kwaad bestaan!? Wie zegt dat Goed en kwaad niet alleen maar een aanname is . Want ze horen bij mekaar. Het kwade ontstaat doordat je het goede definieert. Als je ophoudt met dat domme definiëren zijn er alleen voorvallen. Er is een rivier en d'r zijn veldmuizen, en die veldmuizen als het warm is gaan die allemaal drinken uit die rivier en dat is goed en dan overstroomt de rivier en dan verzuipen alle veldmuizen dood in hun holletje en dat is slecht, gezien vanuit de veldmuizen ... Maar vanuit de rivier bekeken of het onweer dat haar doet zwellen is er niks aan de hand. Dus wie zegt dat het goeie goed is en het kwade kwaad!?
Joachim	Je moet oppassen met conceptualiseren hoor.
Pierre	<i>(Haalt de kussensloop van haar hoofd)</i> Wat is er met jou gebeurd
François	Dat probeer ik te doen. Goed en kwaad zijn ook concepten. <i>(Anna komt weer binnen in de keuken met een mapje)</i>
Joachim	Als je zo begint dan heb je niks meer om op te steunen of om van uit te gaan ...
Pierre	<i>(Heeft de pleister van haar mond gehaald)</i> Adrienne als je niks zegt neem ik je zo mee.
Adrienne	<i>(rustig, formeel tegen Pierre) (schor evenwel)</i> Jullie zijn allemaal gek.

Anna	Oh!
Pierre	Ik dacht : ik neem haar misschien even mee naar buiten. Frisse lucht.
Anna	Ik ga wel even mee dan
Pierre	Dat hoeft niet.
Anna	Met een paraplu het is beginnen regenen. <i>(Een donderslag!)</i>
Pierre	Misschien toch nog even wachten dan...
François	<p>Nog iets : En God zag dat het goed was! Toen hij klaar was met zij schepping weet je nog , Toen 'zag hij dat het goed was ...' nu die schepping is een voortdurend proces. Dus hij ziet voortdurend dat het goed is. Hoe kijkt die Gozer!? Dat interesseert mij namelijk. Ik zou dat ook wel' s willen zien op die manier. Dat alles goed is. Dat alles klopt. Martelingen, verkeersongelukken, politieke incompetentie, verkrachting van babies, diabetes, hondepoep Ik bedoel dat niet cynisch. Als je je God voor stelt als de intelligentie waaruit alles is voortgekomen. Niet een man met een baard, d'r is geen baard , d'r is zelfs geen lichaam d'r is alleen een Het, en het is alles tussen molecule en universum ... En als Het, Stalin en Hitler en al die andere klootzakken in zijn schepping heeft toegelaten ... wie zijn wij dan om te zeggen dat Het zich vergist heeft. Het kan zich niet vergissen. Wij daarentegen doen niet anders dan ons vergissen. De hele geschiedenis lang al. We vergissen ons voortdurend We vergissen ons uitsluitend ...</p>
Joachim	<p>Maar je gaat me toch niet zeggen dat de toestand in onze fabrieken op dit ogenblik, ontslag bij ziekte of zwangerschap, de pensioenen die te laag zijn en worden uitbetaald in de vorm van voedselbonnen, de privatisering van de zorg .... de mensen liggen te creperen voor het ziekenhuis. ...</p>
François	<p>Ik wordt daar niet blij van en ik ga dat niet verdedigen ... Maar d'r zijn nu wel veel minder zieken dan tien jaar terug. Iedereen doet thuis van die gratis chi gong oefeningen. En de algemene gezondheid is met sprongen vooruitgegaan. Ik zie alleen patronen. Ik denk dat God ook patronen ziet.</p>

Joachim	En ik denk dat je je niet mag laten afleiden door eindeloze redeneringen.
François	Juist wel. Je moet redeneren tot je het niet meer weet. Dat is de enige juiste insteek: Ik weet het niet. Want dat is volgens mij de enige werkelijkheid ...
Joachim	Ik weet het niet hoor.
François	Ik denk soms dat 'Het' zich gewoon verveelde in z'n kale universum. En dat het dacht : weetjewat ik creëer een situatie waarin alles vergeten is en waarin ik uit onwetendheid weer allerlei dingen kan meemaken, waarin ik kan omkomen van de schrik, als in een oorlog, smelten van verliefdheid, levend sterven in een depressie, helemaal uit mijn dak kan gaan omwille van een doelpunt ergens en van de ene verbazing in de ander kan vallen.
Emma	<i>(komt (nat vanwege de regen) via de keuken het huis weer binnen)</i> Laten we misschien allemaal weer even binnenkomen.
François	Het leven is een spookhuis op de kermis en een valmachine. Alleen : Wij hebben dat totaal niet in de gaten, dat het een kermis is. God wel. En daarom ziet ie dat het goed is!
Emma	<i>(Gaat naar Adrienne, trekt haar de pleister van de mond.)</i> Zeg het maar.
Adrienne	Ik zou willen gaan liggen.
Emma	Dat is het probleem niet. Je kan gaan liggen, we maken je los ...
Adrienne	Alles doet pijn.
Emma	... onderteken een overeenkomst ... En we zijn klaar ...
Adrienne	Ik kan hier niet meer tegen.
François	Moeten we niet 's terug ... Waar gaat dit over.
Joachim	Volgens mij gaat het over de toekomst van de wereld. Althans ... Zo groot moeten we het durven te zien ...
Emma	Ze zit vast François, ze zit muurvast in oeroude overtuigingen.
Pierre	Bomen moet je ook opbinden. Als je een fruitmuur wil, dat is een kwestie van binden en snoeien. Daar moet je niet te sentimenteel over doen.

Anna	Mag ik iets zeggen ...
Adrienne	Ik heb m'n hele leven m'n best gedaan om het iedereen naar z'n zin te maken ...
Emma	Dat is niet hoe wij het hebben ervaren ...
François	Inderdaad Adrienne ik sta aan jou kant ...
Emma	We staan allemaal aan haar kant.
François	.... Maar je moet het niet te dol maken. Dat je je hele leven je best hebt gedaan voor anderen ....
Anna	Ik denk dat wij moeten opletten met tillen! Tillen aan het belang dat we hechten aan de dingen. Jij ben niet verantwoordelijk voor de wereld Joachim. Of jij voor je zus.
Adrienne	Als vader hier zou zijn ....
Emma	Vader is er Godzijdank. Niet Adrienne
Anna	Je bent voor jezelf verantwoordelijk. Dat is de enige wereld die we kunnen veranderen vrees ik. Onszelf.
Adrienne	Dit heeft vader nooit gedaan ... mij vastgebonden.
Emma	Niet met touwen Adri maar in je hoofd. Met denkbeelden ...
François	En als we haar nou gewoon losmaken en kip gaan eten ... Of wat had je voorzien Anna.
Anna	Kip.
Joachim	Kijk ik heb er verder niks mee te maken. Maar denk na voor je haar los maakt. Als ze het er onder deze omstandigheden al zo moeilijk mee heeft om een handtekening te zetten gaat ze straks, als je haar los maakt helemaal de wereld naar haar hand willen zetten ... Ik heb er verder niks mee te maken Ik kan hier zo de deur uitlopen en verder gaan met mijn leven. ...
Pierre	We kunnen haar ook doodslaan Met een voorhamer.

	En dan composteren.
François	Pierre ik denk dat we ons daar allemaal ongemakkelijk bij zouden voelen
Pierre	Da's O.K. Was gewoon 'n voorzetje.
Adrienne	Kijk! Hoe dit ook afloopt. Jullie gaan d'r allemaal aan straks. Ik klaag jullie aan en ik lul jullie stuk voor stuk achter de tralies ... Ga daar maar van uit. <i>(Pierre plakt haar terug een plakker op de mond.)</i>
Emma	<i>(Lange tijd is het stil)</i> Laten we haar op de bank leggen.
Pierre	<i>(Tijden deze dialoog leggen ze haar met z'n allen op de bank ...)</i> Frontale lobotomie. Daar wel 's van gehoord!? Dan ga je met een bot voorwerp onder een ooglid en dan rommel je daar wat mee in die hersenen achter het voorhoofd, snij je die zenuwbanen door. Was in de jaren dertig heel populair bij behandeling van misdadigers ... Werden ze rustig van. Heel rustig en zachtmoedig. Als planten. Varens.
François	Pierre.
Pierre	Doet geen pijn.
Emma	We kunnen niet meer voor of achteruit nu ...
François	Misschien moeten we onze doelstellingen bijstellen. Papier laten ondertekenen dat ze haar dreigementen niet uit zal voeren ...
Emma	Zo'n papier gaat zij juist als bewijs gebruiken. We hangen. Alle vijf.
Pierre	Dan moeten we haar laten inslapen ...
Joachim	Ik heb er niks mee te maken hoor. Ik loop zo de deur uit.
Anna	Je hebt het aangestoken!
Joachim	Toch niet met de bedoeling ...
Anna	onvoorzien gevolgen zijn nooit de bedoeling ... Maar we zijn er wel verantwoordelijk voor.
Joachim	En ik dacht net dat je zei dat ik niet verantwoordelijk was Voor de wereld en ...

François	<p>Veel heeft ook te maken met hoe we de dood zien. Als je d'r van uit gaat dat alles afgelopen is nadien is het natuurlijk heel erg wat we van plan zijn. Maar persoonlijk denk ik dat de dood niet het drama is dat wij d'r van maken.</p> <p>Volgens mij kom je in een heel leuk gebied na de dood. Is het ontzettend lachen nadien. Het leven is misschien wel als een bunjisprong. Maar bij een bunjisprong wéten we dat we aan een elastiek hangen. Bij het leven weten we dat niet. We denken dat we echt te pletter storten. We schrikken ons achterlijk. We schreeuwen ons hoofd eraf. Pas als we dood zijn merken we dat we de hele tijd aan een elastiek hebben gehangen. En dan komen we niet meer bij van het lachen. Dan zien we ineens wat God zag : dat alles goed is.</p>
Anna	En wie gaat het doen dan? Hoe.
Emma	Iets in het infuus.
Pierre	Ik kan dat denk ik wel ...
Joachim	<p>Wat als God niet bestaat. Ik bijvoorbeeld geloof niet in God.</p>
François	Maar wat is geloven!?
Emma	<p>We kunnen dat nu niet beslissen. Laten we d'r een nacht over slapen... <i>(zucht)</i> Ik ben op dit moment zo kwaad, verdrietig, in de war ...</p>
François	kom effe.
Anna	Wij willen allemaal de wereld veranderen. En de wereld moet ook veranderen. Maar voor sommige veranderingen zoals een mentaliteit moet je soms wachten tot de mensen die de vroegere mentaliteit vertegenwoordigen zijn uitgestorven. Je kan dat niet versnellen.
Joachim	Moeten we wachten tot alle Chinezen dood zijn dan?
Anna	Bijvoorbeeld.
Joachim	En d'r komen d'r voortdurend bij ...
Emma	<p><i>(maakt zich los uit de omhelzing)</i> Dank je. We zien mekaar morgen.</p>
Pierre	Gaan we nog wacht houden of zo?
Anna	Ik blijf wel bij haar.

Joachim	O.K. ik ben hier terug om negen uur.
Emma	Je kan ook hier slapen .
Anna	Ik breng de logeerkamer wel even in orde.
	<i>Pierre gaat naar buiten Emma en Anna naar achter. François schenkt een borrel uit. Joachim bedankt want drinkt niet Maar zij gaan staan keuvelen. Ondertussen schermtekst.</i>
	Terwijl alle figuren uit dit toneelstuk nu met een bezwaard gemoed naar bed gaan en de slaap niet kunnen vatten walst moeder aarde om de zon heen en met de zon door het universum. Eén, twee, drie. Eén, twee, drie. Ergens op aarde wordt ondertussen en jonge merel, twee weken geleden uit z'n ei gekomen, tijdens één van zijn vlieglessen opgegeten door een kat. Ergens anders wint iemand de lotto, krijgt een hartverlamming van geluk en sterft.
	<i>Joachim en François zijn naar de slaapvertrekken gegaan, Anna zit bij Adrienne. Het wordt al weer licht.</i>
Anna	Slaap je nog!? <i>Adrienne, schudt het hoofd.</i> En is alles naar wens. <i>Adrienne schudt het hoofd.</i> Ik bedoel : lig je een beetje prettig ... <i>Adrienne mompelt iets : Anna haalt de kleefband van haar mond.</i>
Adrienne	Leg even een kussen onder m'n kuiten, m'n hielen doen verschrikkelijk pijn. <i>(Anna doet dat)</i> Ik ben niet bang om te sterven.
Anna	Ik ook niet. Maar voor je dood gaat wil ik je nog iets vertellen. Jij bent je te buiten gegaan toch in een liefdesaffaire. Ik bedoel de geruchten gaan.... En ik heb die geruchten opgevangen dus ik weet dat je ooit ....
Adrienne	Wat wil je zeggen.
Anna	Hoe is dat gestopt?
Adrienne	Ik heb 'm gedumpt. Heb al zijn brieven teruggestuurd En hij is toen onder een trein gaan liggen.
Anna	Die dirigent?
Adrienne	Die dirigent ja.

Anna	Maar d'r was een kind.
Adrienne	Wat?
Anna	Jullie hadden een kind samen.
Adrienne	Dit soort zaken hoef ik toch niet met het keukenpersoneel door te nemen. <i>(Anna toont haar de papieren)</i> Wat is dit!? Wat heb je daar?
Anna	DNA test.
Adrienne	Waarvan?...
Anna	Kijk maar.
Adrienne	<i>(Komt recht zitten)</i> M'n bril ... <i>Anna legt de test op Adrienne d 'r knieeen. Adrienne tuurt met dichtgeknepen ogen naar het papier.</i> William!? En waar gaat het over? <i>Anna komt terug met de bril.</i> <i>Zet die op. Adrienne leest.</i>
Anna	... William wilde d'r niks over horen En ik heb dat altijd gerespecteerd maar het zijn feiten ...
Adrienne	Draai 's om.
Anna	Ik ben niet hier gebleven omwille van de baan ... Ik kon alleen ... niet weg van 'm. Niet los van hem ... Ben denk ik 'n beetje een borderliner of zo. Maar misschien zijn we dat wel allemaal
Adrienne	En verder?
Anna	Niks. Ik wilde je alleen laten weten dat ik nu wel weg ga. William is dood dus .... Maar jij bent dus de tante van Anthony ... Misschien toch goed dat jullie dat van mekaar weten ...
Adrienne	Maak me los.

Anna	Wablieft?
Adrienne	Los heb ik gezegd.
Anna	<i>(Aarzelt even ...)</i> O.K. <i>(maakt haar los)</i>
Adrienne	Pak effe m'n golfstick. <i>(ze gaat moeizaam staan)</i> In de logeerkamer ligt al iemand heb ik begrepen.
Anna	Ja.
Adrienne	Ik ga een eindje lopen ... . Mag ik die papieren meenemen.
Anna	Ik maak nergens aanspraak op. Laat dat vooral duidelijk zijn. Zodra U iemand anders hebt gevonden voor in de keuken ben ik weg.
Adrienne	<i>(Verdwijnt door de voordeur.)</i>
Schermt ekst	De volgende ochtend.
Emma	Ik geef het op ik slaap toch niet.
Anna	Er is koffie
Emma	Waar is Adrienne?
Anna	Eitje?
Emma	Adrienne is weg.
Anna	Ja, ik heb haar los gemaakt.
Emma	Waarom.
Anna	Ik weet het niet. Mijn lichaam heeft haar vrijgelaten.
Emma	Wat is dat nou voor een antwoord?
Anna	<i>(Kwaad ineens)</i> Wat wil je dan!? Moet ik verantwoorden wat ik heb gedaan? Moet ik het omkleden met argumenten. Dat is de grootse valkuil waar de mensheid is ingetrapt de illusie dat er 'iets'

	<p>is dat 'iemand' doet. Alles gebeurd! De wereld 'gebeurd' Ik 'gebeur'. Vanzelf. Als een spijsvertering.</p> <p>Ik heb er niet bij heb nagedacht. Ik heb het gewoon gedaan. Omdat het voor de hand lag. Ik had het gevoel dat het moest afgelopen zijn. Het leidt nergens toe. En ik was in de buurt. Doe het elders als je zo nodig iemand moet vastbinden....</p> <p><i>(Joachim verschijnt in de deuropening.)</i></p>
Emma	François!
Joachim	Wat is er!
Anna	Toast met ei?
François	<i>(Off stage)</i> Zo een nieuwe dag! En hoe voelt iedereen zich!?
Emma	Adrienne.
François	Wat is daarmee?
Emma	Ze is er van door. Zij heeft haar losgemaakt.
François	<p>Dat wilde ik ook net voorstellen.</p> <p>Ik heb van vannacht gedroomd dat ik in een springkasteel zat , in het binnenste van een springkasteel en dat werd heel traag vacuüm getrokken.... Ik vind dat doodmaken toch niet zo'n goed idee. ...</p>
Pierre	<i>(komt binnen)</i> Eh ... Adrienne loopt in de tuin.
Anna	Koffie ....?
François	<p><i>(terwijl hij gaat zitten en broodjes begint te smeren ...)</i></p> <p>En hier heb ik een goed gevoel bij ...</p> <p><i>(ook dit verhaal weer is gekwaak in de leegte. De inhoud is totaal onbelangrijk. Waar het om gaat is de 'sfeer' op dat moment. Het monster loopt vrij rond iedereen is op zijn eigen manier bang voor de gewolgen en Francois probeert zijn angst te overschreeuwen door een luchtig verhaal.</i></p> <p><i>En als we dat goed pakken zal je zien dat ik de inhoud helemaal mee krijg)</i></p> <p>Weet je ... Soms gaan dingen helemaal fout en vanzelf weer helemaal goed. In 2010. 13 mei 2010, om half drie 's middags hebben we de grootste beurscrash uit de geschiedenis gehad. 185 miljard dollar verdwenen in het niets op tijd van drie minuten. 185 miljard. Dat is zowat de hele staatsschuld van een land als Nederland. En het heeft een half uur geduurd voor die weer helemaal uit dat niets tevoorschijn zijn gekomen ...</p> <p>Maar dat had ook anders gekund.</p> <p>Had zich ook niet meer kunnen herstellen.</p> <p>En die hele crash, daar was geen mens bij betrokken. Dat waren alleen</p>

	<p>computers. Programma's die patronen vormen. High Frequency Trading heet dat. Dat zijn programma's die de beurs afscannen naar verhogingen van aandelen. Als een aandeel stijgt, volgen na enige seconden ook de fondsen , die dat aandeel in hun portefeuille hebben. In tussen tijd gaan die computers die aandelen kopen en verkopen in milliseconden. De winst per aandeel is beperkt, maar de volumes zijn zo gigantisch dat het om enorme bedragen gaat en de snelheid waarmee het gebeurd is zo onvoorstelbaar dat niemand het kan controleren. Als dat escaleert, zoals op 13 mei, als al die computers met elkaar interferentiepatronen gaan vormen dan is het einde zoek. Nu in 2010 heeft zich dat vanzelf weer hersteld, maar dat bleek een mazzeltje achteraf. Dus sindsdien zijn we naar een manier gaan zoeken om dat toch beheersbaar te maken.</p>
Adrienne	<p><i>(Staat daar ineens woordloos in de keukendeur.)</i> <i>(Iedereen is sprakeloos)</i> Praat maar verder. Ik kwam even handschoenen halen. <i>(Zij tikt de kamer door naar de deur van de slaapvertrekken , komt vrijwel meteen terug met handschoenen)</i> Moet je gewoon op die knop drukken of moet je het daar eerst nog ergens aanzetten.</p>
François	Welke knop.
Adrienne	Van de kleiduiven.
François	Ga jij kleiduifschieten?
Adrienne	Dat ontspant toch zeg jij altijd ... .
François	Je moet 'm in het schuurtje eerste aanzetten ...
Pierre	Ik loop wel even mee.
Adrienne	Blijf zitten. Ik vind het wel.
François	<p><i>(als Adrienne weg is ...)</i> <i>(lange tijd stil)</i> Wanneer ze die bewegingen op een 3D programma aansluiten ... Wacht ik moet het misschien even laten zien ... <i>(Haalt z'n laptop er bij en we zien beelden op het achterdoek)</i> Die bewegingen van die geldstromen, die patronen zoals ik zei die hebben ze aangesloten op een grafisch 3D programma. En nou hebben ze daar jongens opgezet die puur op hun gevoel voor esthetica die patronen gaan beïnvloeden, eigenlijk zijn dat domweg kunstenaars, die snappen niks van de beurs, maar ze hebben een enorm</p>

	<p>gevoel voor esthetica. Niet zo maar de klassieke esthetica. Die jongens kwamen uit de alternatieve hoek. Hadden een beetje eigenzinnig, niet al te commercieel gevoel voor verhoudingen en dat bleek de juiste invloed te hebben op de coördinatie van die machines . De kunst bleek de redding! De kunst die ze in 2012 bij ons hebben wegbezuinigd, bleek de enige uitweg. Snap je wa 'k bedoel?</p>
Joachim	Nee.
Anna	<p>Iedereen klaar? Mag ik afruimen? <i>(Ruimt af, loopt met een schaal kommetjes ed terug de keuken in)</i></p>
François	<p>Het geweten waar jij het gisteren over had is Esthetica! Het heeft geen benul van waar wij mee bezig zijn. De dingen gebeuren gewoon. En schoonheid, evenwicht, dingen als de gulden snee en de reeks van Fibonacci ... daar zit veel meer moraliteit in dan we vermoeden ...</p>
	<p><i>Van buiten klinkt , heel vlakbij, een schot. Het keukenraam wordt verbrijzeld. Anna vlieg met kopjes en al, een meter of twee naar achter en valt dood neer, haar kop één bloederige homp, doorzeefd met hagel.</i></p> <p>...</p> <p><i>Iedereen gaat in de keuken kijken ...</i></p>
Adrienne	<p><i>(Komt door de voordeur weer naar binnen. Trekt haar handschoenen uit.)</i> Zo! Bind mij maar weer vast. Bel dan de politie maar.</p>
Achterdoektekst	<p>En zo geschiedde Ze bonden Adrienne opnieuw vast en belden de politie. En de politie kwam. Vond het wapen dat vol afdrucken stond van Joachim. Joachim die daar volgens een rechterlijk bevel niet mocht zijn. Joachim die als enige in het huis een plausibel motief had. Alle getuigenissen bleken voor een groot deel gelijklopend: nl dat Adrienne drie dagen vastgebonden had gezeten omdat ze tegen de wil van iedereen het familiebedrijf wilde verkopen. Het punt waarop de versie van iedereen afweek van die van Adrienne nl.: Dat Anna Adrienne haar 'eventjes' los had gemaakt en dat ze toen gauw Anna was gaan doodschieten ... dat klonk volstrekt belachelijk, ... Terwijl de versie Adrienne: dat men haar de schuld voor een passiemoord in de schoenen wilde schuiven om de handen vrij te hebben ivm het bedrijf klonk daarentegen wel plausibel.</p> <p><i>Dus werd Adrienne werd vrijgelaten wegens gebrek aan motief. En werd Joachim vervolgt wegens moord met voorbedachten rade. Hij riskeerde levenslang.</i></p>

	<p><i>Muziek!</i> <i>Het beginbeeld van Anna achter het raam met regen verschijnt terug op het achterdoek met een brede glimlach</i> <i>Emma zit huilend te dweilen ...</i> <i>We horen een auto aankomen over het grind. Twee deuren die dichtklappen.</i> <i>Emma haast zich naar de keuken ...</i></p>
Adrienne	<p><i>Komt binnen.</i></p> <p>Ik vond die mensen, die ouders ... Toen ik ze zo zag staan bij dat graf begreep ik ineens dat die een meisje als Anna op de wereld hebben gezet dat niet voor zichzelf kon zorgen. Die man vooral! Die weet zelf niet wat ie hier komt doen. Zo'n onzeker type. ...</p> <p><i>Gaat aan tafel zitten. Er staat een bord met rijstkoeken. Zij begint er van te eten.</i> <i>François weet niet goed wat ie moet doen. Na een tijdje loopt hij naar de keuken en gaat daar bij emma staan. Voor zich uit kijken. Soms zeggen ze iets.</i> <i>Anna kijkt toe vanop het achterdoek ...</i></p> <p>Vond je niet François!? Sowieso hoor! Is de jeugd verloren. Het historisch besef. Dat zijn ze kwijt . En daar gaat het juist om. Het perspectief van waaruit je het huidig moment contrast kan geven. Denk je dat je nu nog een bus kan vullen met mensen die weten waar de eerste wereldoorlog ooit om begonnen is!? Een gewone lijnbus bedoel ik. Nog niet voor de helft krijg je 'm vol. François waar zit je. Ik praat tegen je. De mensheid dementeert! Omdat ze hun voedsel in piepschuim zijn beginnen verpakken. Als je de oceaan oversteeft met een bootje en je hebt al weken geen ander schip of geen mens meer gezien dan kom je nog altijd bolletjes piepschuim tegen op het water. Ze zitten in de magen van de haaien die ze vangen. En ze zitten in de hersens van de mensen waar je een gesprek mee probeert aan te knopen. Op plekken waar dingen moeten zitten als fatsoen; respect, historisch besef daar zit nu piepschuim. Ze rijden tegen je schenen aan met hun skateboards en winkelkarretjes, ze steken hun middelvinger op naar zwangere vrouwen, en ze drinken cola en laten boeren in de lift. En ook jullie heeft het aangetast. En jullie doen niks. Jullie gaan in de keuken staan smiespelen en laten alles maar bestaan ... daardoor is het zo ver gekomen. Iedereen zit maar in keukens te smiespelen ....</p>
Anna	<p><i>(Op het achterdoek)</i> Ik had het daarstraks over onze planeet weetje nog</p>

	<p>Dat dat een school is waarin alle klassen bij elkaar zitten... Zoals op elke andere school is ook hier de hoogste klas het moeilijkst. Sommigen doen er eeuwen over. Maar op een goeie dag, Ineens dan is het zo ver. Ineens houdt de nachtmerrie op. Vanzelf. Alles valt van weg. Elk verlangen, elk streven, elk oordeel. En tegelijk valt alles op z'n plaats en ervaar je dat het hele leven niet meer is dan een film. Een ontzettend verhaal dat wordt geprojecteerd op het doek van je bewustzijn. En wat er ook gebeurt in dat verhaal brand, oorlog, martelingen, overstroming ... het doek word nooit nat, Je hoeft het bloed er niet uit te wassen nadien er komen geen schroeiplek in te zitten of een kogelgat. ...</p>
	<p><i>Pierre is ondertussen binnengekomen door de voordeur. Met een Buxusstruik. Hij ziet Adrienne zitten. Zet de buxusstruik neer. Pakt een injectiespuit uit zijn binnenzak en één of andere stof in een flesje. Hij begint de spuit rustig te prepareren, plant 'm dan in Adrienne haar hals en drukt 'm leeg. Daarna sleept hij Adrienne door de voordeur naar buiten.</i></p>
François	<p><i>komt kijken omdat het zo stil is plots. Hij loopt naar de slaapkamerdeur Adrienne!?</i> <i>Geen antwoord. Hij draait zich om. Ziet de voordeur open staan. Gaat die dicht doen. Tegen Emma in de keukendeur.</i></p> <p>Ze is naar buiten.</p> <p><i>François ruim de tafel af en gaat met Emma in de keuken staan afwassen</i></p>
Anna	<p>Houdt moed.</p> <p><i>Giebelend rept Anna zich naar achter. Het beeld van het nu lege raam zoomt uit; alsmaar verder uit. Het raam blijkt vast te zitten in een muur. En eindeloze blinde muur die zich in alle richtingen , boven, onder, links, rechts, oneindig ver uitstrekt, terwijl de regen er ongenadig tegenaan plenst. Op het einde kunnen we het raam niet meer vinden....</i></p>
	D O E K.